

ABIELEULENT

No 22.

Pühapäeval, 12. juulil 1931.

I aastakäik.

Eesti naiste seiklustest neegritega.

Kui valge naine hakkab musta neegrit armastama.

Et valged naised alati suurt huvi ja kiindumust tunnevad mustade meeste, neegrite vastu, seda on tähele pandud kõikjal. Nõnda on see ka muidugi meil ja meil ja kunagi ei või need neegrid, kes peatuvad Tallinnas kaevata selle üle, et neil ei vea.

Otse vastupidi. Kui peatub sadamas mõni laev, kus meeskonna liigete hulgas ka neeger, olgu ta siis kas või lihtne kokk või laevapoiss, jooksevad naised, lihtsad teenijad ja tänavatüdrukud tema peale tormi. Kui esineb kuski laval mõni mustana-haline artist, moodustavad publiku enamiku ikkagi naised ja siis, kui igaastastel elukutselistel maadlustshempionaatidel võistleb ka neeger, võib alati kindel olla, et just tema saab igal õhtul kõige rohkem veripunaseid roose. . . Et nende saatjaks on peaaegalikult naised, teab igaüks muidugi ise.

Ja neegrid ise, — kunagi ei hülja nemad valgeid naisi, vaid alustavad ikkagi armumängu, küsimata, millega see kõik lõpeb. Alamal tahame jutustada mõne tallinnlastele tuntud neegri seiklusi siinsete naistega, seiklusi, millel peaaegu alati puudub kinolilik „happy end“ . . .

Kui 1923. aastal Tallinnas peatus Adolphi tsirkus, korraldati seal hilissügisel ka rahvusvahelised maadlusvõistlused, millest teiste hulgas osa võtsid ka kaks neegrit, Ambrosi de Susi ja J. Bambula.

Maadlejatena ei kuulunud kumbki mees, kes teab kui kõrgesse klassi, vaid osutusid vägagi keskpäraste võimetega meesteks, kes kinni ei pidanud võistluse reeglitest, vaid püüdsid ennast iga suguste toorustega kaotustest päästa.

Eriti agar oli tooruste tegemise suure pea ja veel suurema kõhuga Ambrosi de Susi, kes vastast peksis ja hammustas küünistat ning näkku sülitas. Nii siis: vägagi antipaate mees.

Mehed mürgeldasid ja vilistasid, nõudes Ambrosi de Susi kõrvaldamist võistlustelt, naised aga

olid tema vastu siiski armulised. Ambrosi oli ju neeger. . .

Nii mõnigi lugupeetud proua ja preilike kaotas oma südame, kutsudes Ambrosit kohtama ja avaldades siis temale palavate sõnade ja veel palavamate pilkudega armastust. Nende naiste hulgas oli ka keegi preili S., võrdlemisi jõukate vanemate ainuke tütar. Et preilike oli ilus ja pealegi meeletult armunud, otsustas neeger tema õnnelikuks teha, — nii nagu mõne teise. . .

Sageli nähti neid koos siinseal lõbustuskohtades ja koos veedeti ka nii mõnigi kuum armuöö. . . Aga ei kauaks. Maadlused lõppesid, Ambrosi de Susil seisid teistes linnades ees uued võistlused ja uued — naised. . . Ta pidi lahkuma. Aga ka preilike kippus kaasa, paludes neegrit pisarsilmil, et see teda maha ei jäta. Ent nüüd jätsid preilikese pisarad ja nutunuksed Ambrosi külmaks. Ta läks. . .

Preilike aga leidis elu neegrita olevat mõtetu ja otsustas surra, võttes sisse mingisugust hapet. Ent paraku osutus see vedelik vähe lahjaks, nii et neiu kesse elu suudeti lõpuks ikkagi, päästa.

Samaseks kujunes ka mõni aasta tagasi ühe lihtsa teenija ermulugu sadamas peatava Inglise kaubalaeva kokaga. Vahe seisis siin ainult selles, et neiu tõesti suri, seletades tuttavaile saadetud viimastes kirjades, et ta neegrist on jäänud rasedaks.

Tallinnlased mäletavad vist veel vägagi hästi sihvakat ja pikka neegermaadlejat Reginald Siki't, kes võistles 1928. ning 1929. aastal Tallinnas. Sedagi teab igaüks, et R. Siki oli daamide suur lemmik ja võitis südameid mõne nädalaga rohkem kui paljud teised kogu aluaja kestel kokku. Ent R. Siki isegi kaotas Tallinnas südame ühe kohaliku lilleäripidaja tütrele. Tubli tükk aega peale maadluste lõppu, nimelt 1928. a. jõulude paiku sõitis ta Saksamaalt Tallinna, lastes siin ennast ametlikult ühendada valge neiuaga.

Mesinädalad veetis paarike Tallinnas „Rooma“ võõrastemajas. Kõik, kes neid seal nägid, tunnistasid eranditult, et mõlemad, nagu üks tõsine noorpaar alati, olid väga õnnelikud. . .

Möödunud sügisel peatus Tallinnas mingisugune neegrite revü-trupp. Et sellegi trupi meesliigetel oli Tallinna naiste juures suur edu, on endast mõistetav.

Ei tea, kuidas läks teistel, kuid trupi juhtival tegelasel B-l pole igatahes mälestused Tallinnas ärganud „armastusest“ kõigeparem. Tema väljavalituks osutus keegi prouake, kelle mees tegeleb ametiga, mis nõuab sagedasti liikumist provintsis.

Seda otsustasid kasutada neeger ja proua, otsustades viimase kodu veeta hurmava öö. . . Ent millegipärast tuli mees koju just siis kui, kallistuste kuumuses paarikese südamed kõige tormilisemalt põksusid. . . Juhatus siis, mis ikka sellisel puhul juhtub: — neeger peksti „vaese omaks“ ja visati välja uksest, naisel ei jäänud üle aga muud kui skandaalist hoidumiseks kirjutas alla palvele, mis kõneles „lahutusest ühisel kokkuleppel“!

Nii suurt edu nagu möödunud aastal Tallinnas maadelnud William Thomsonil, pole vist ühelgi neegril siinsete naiste juures olnud. Kaunikehaline ja lõbus, pealtnäha tõsine härrasmees, nii ta võitis kümnete südamed Kord võis teda näha ühe vanema rikka lesega, kord tuntud arsti tütrega, kord nimeka juudi äri-mehe pesamunakesega, kord ühe kohaliku kino kassapreiliga. . . Sama lugu kordus ka Tartus, kus W. Thomson samuti maadles. Tartus näis „Must Apollo“ suurimaks lemmikuks osutuvat noor naisüliõpilane E. J., kellest aga neegril peagi lahkuda tuli.

Ent ei igaveseks. Kevadel kui W. Thomson maadles Riias, sõitis sinna ka neiu E. J., kuna ta oli neegrist jäänud rasedaks.

William, olgugi, et ammu abi-elus, toimis siiski kui aumees, saates neiu kuni sünnituseni, mis pole enam kaugel. Saksamaale sanatooriumi. Ja ühtlasi lubab tema ka edaspidi hoolitseda ema ning lapse eest, samuti kui selle poisi eest, kes kaugel merede taga oma musta ema kõrval ootab pikisilmi isa tagasi tulekut „sealt kaugelt-kaugelt valgete keskest. . .“

Kui palju eksimusi on selles! Kui palju inimõnne hukub asjatult! Ja ometi poleks vaja midagi muud, kui pöörduda asjatundja astroloogi poole ja lasta valmistada oma äravallitust relatiivhoroskoop, mis näitab karakterijooned, harmoonia, disharmonia, saab teejuhtiks saatuse tundmatuul radadel. Kui astroloogia saaks laiades rahvahulkades niivõrt tuntuks, et kõik leiaksid abiellumisel õige täienduse, siis kaoks korrada häda ja viletsus maailmast. Praegu pole aga selleks küllaldast arvu asjatundjaid teadlasigi. Näit. Eestis sel alal teotsevaist isikuist on leidnud erilise tunnustuse ainult mõned. Kuna see teadus nõuab kõrget matemaatilist eelharidust, ja erilisi sünnipäraseid võimeid, siis harilikud inimesed sel teadusealal teotsedes teevad teadusele aiva kahju. Mitte usaldada selliseid! Oma eluõnne ja parima tuleviku nimel tuleks igal inimesel sel elu kriitilisel momen-

punktiks. Kui palju eksimusi on selles! Kui palju inimõnne hukub asjatult! Ja ometi poleks vaja midagi muud, kui pöörduda asjatundja astroloogi poole ja lasta valmistada oma äravallitust relatiivhoroskoop, mis näitab karakterijooned, harmoonia, disharmonia, saab teejuhtiks saatuse tundmatuul radadel. Kui astroloogia saaks laiades rahvahulkades niivõrt tuntuks, et kõik leiaksid abiellumisel õige täienduse, siis kaoks korrada häda ja viletsus maailmast. Praegu pole aga selleks küllaldast arvu asjatundjaid teadlasigi. Näit. Eestis sel alal teotsevaist isikuist on leidnud erilise tunnustuse ainult mõned. Kuna see teadus nõuab kõrget matemaatilist eelharidust, ja erilisi sünnipäraseid võimeid, siis harilikud inimesed sel teadusealal teotsedes teevad teadusele aiva kahju. Mitte usaldada selliseid! Oma eluõnne ja parima tuleviku nimel tuleks igal inimesel sel elu kriitilisel momen-

Tänast lehte 8 külge.

TOIMETUS JA TALITUS:

Tallinn, Suur Karja tn. 2-6.

Telefon 214-72. Postkast 372.

Toim. kōnet.: kl. 3-5. Kontor avat.: 8-6. Tarvitamata jäänud käsikirjad, kui neil tagasi-saatmiseks puuduvad margid ja seismajäänud kirjad hoitakse alal kuu aega. Kuulutusi ja tellimisi võetakse vastu: lehe talitus, abitalitused ja agendid. Lehte võib tellida ka kõigist Vabariigi postiasutustest ja -agentuuridest.

Üksiknumber 10 senti.

Kuulutuste hinnad:

Esiküljel teksti ees 10 senti, teksti sees 12 s. ja kuulutuste küljel 5 senti millimeeter. Kuulutusi võetakse vastu lehe ilmumise numbrisse kuni neljapäeva õhtul kella 6-ni.

Tellimiste hinnad:

1 kuu 45 s., 2 kuud 85 s., 3 kuud 125 snt. 6 kuud 225 s., 12 kuud 400 s., — postiga saates. Välismaile 2-kordsed hinnad. Aadressi muutmine 25 senti.

Hotel - Restoran „HIU“

Suur Pärnu mnt. 138, Nõmme. Telefon 51.

ILUS AED

Kenad ja mugavad kabinetid. Kõik alkohoolised joogid. Kõik osava koka juhatusel. Muusika igal ajal.

Sissesõidu puhul autodele ja hobustele ajakohased ruumid.

Omanik O. Lieders.

Anna andeks! . .

Anna andeks, et käisin võitluses oma hingega, Sinu pärast, kallim!

Ära kohku, kui Sa mu silmi vaadates leiad sealt õudse, tardunud pilgu! . . Kui Sa verisena leiad mu hinge. . . Tean, ta oleks siiski hukkunud Sinuta, sest ta armastas häia tundmatuid teid. . .

Õõl kui päeval sonis ta — sonis, kui palavikus haige. . . See oli siis, kui Sa läksid, kui Sul aega polnud minu jaoks. Siis nuttis mu hing, põlvitas Su jalge ees meeletoormina.

Ei võinud vaadata, kuis ta kerjusena Suft armastust palus! Otsisin talle uusi teid, vabamaid, unustusi pakkuvamaid. . .

See oli siis, kui Sa läksid. . .

Istusin kogu öö uneta asemel, pisarad silmis. . .

Ja mu hing naeris hullumeelset naeru, ise värisedes valust. . .

Olin suurem, kui mu hing — olin võimsam temast.

Tean, ta oleks siiski hukkunud Sinuta. . .

Ja ma surmasin oma hinge. . .

Anna andeks, et käisin võitluses enese hingega, Sinu pärast, kallim. . .

Ära kohku, kui Sa mu silmi vaadates leiad sealt õudse, tardunud pilgu, kui Sa verisena leiad mu hinge! Oliada.

Kuulsa selgeltnägija ennustusi 1931. a.

Mis on meil tulemas?

Mõni aeg tagasi suri maailma suurim tuleviku ennustaja ja astroloog — Elly Mour, kes terve oma elu oli pühendanud vanaja astroloogia saladuste uurimiseks ja tundmaõppimiseks. Oma horoskoopide tõttu, mis imetäpselt tulevikku ennustasid, levines tema üle kuulsus üle maailma.

Elly Mour esines teistest tuleviku ennustajast ja okkulistidest ning selgeltnägijast sellepolest, et tema oma klientidelt mingisuguid andeid ega tasu vastu ei võtnud. Tema oli naine, keda ei huvitanud kuldvasika kumardamine, ehkki ta oleks võinud oma populaarsuse tõttu tõusta kõige rikkamaks Ühendriikide naiseks, kui ta seda oleks soovinud ja tahtnud.

Elly Mour kuulsus algas pärast seda, kui ta oli ettekuulutanud Maailma sõja ja president Vilsoni surma. Et ka paljud teised, vähema tähtsusega ennustused järjekindlalt täitusid, ja ennustaja iga uus ettevaatamata sõna või öeldis oleks võinud leida ebausklikkude inimeste hulgas suurt poolehoidu ning esile kutsuda paanika ning ühtlasi levitada segadust ja ärevust, otsustas Elly

dil pöörduda vastavate eriteadlaste poole relatiivhoroskoobi saamiseks.

Üldjoontes astroloogia järele soodus aeg tutvuste sõlmimiseks vastassooga on n. n. veenustundidel s. o. reedel, isearanis 20. aprillist 20. maini; 23. septembrist 23. okt. ja vähem märtsi keskel. Neil tundidel on eriti tagajärjekad tutvuse kuulutused, lõbusõidud, kohtamised, kingitused lilled, ehete jne. näol.

Inimene ilma kannatuseta on kui lamp ilma õlita.

Mour vaikida, ja pidaski oma otsusest surmatunnini kindlasti kinni.

Nõnda ei võinud siis ka keegi peale ema enese teada, mis ennustavad taevalähed ja teised astrooloogilised andmed. Kuid nüüd, peale tema surma on leitud tema Kansas-City korterist mitmesuguste teiste paberite hulgas 1931. a. ennustuste nimestik, mis möödunud oktoobrikuus koostatud. See nimestik on huvitav just selle tõttu, et kuulus ennustaja näeb ette Nõukogude vene režiimi hävinemist ja uue kodusõja puhkemist Nõukogude Venes. Teistest ennustustest võiks nimetada suuri kokkupõrkeid Itaalia valitsuse ja paavsti vahel, ärevusi ja pahandusi Vatikaanis, mis hiljutiste täidunud sündmustega tõendatud. Täide on läinud ka ennustus „kuulsa ja väljapaistva Saksa poliikategelase Mülleri suhtes.“

Elly Mour sõnade järele kestab raske majanduslik seisukord kuni 1932 a. ja lõpeb börsikrusside katastroofilise langemisega. President Hooverile kuulub ta raskeid ja kardetavaid läbielamusi, millest see siiski lõppude lõpuks aga välja tuleb.

Tänu suudleb kätt, sõprus — palet, õrnus — silmi, arm — otsaesist, alanud — riideäär, põline armastus — huuli, tuline armastus — kõike.

Elu on silmapilkne olek kahe iga-viku vahel.

Inimene võib kõige kindlama meelega tosin valet kuulata, kuid ainsam tõde võib teda vihas turtsuma panna.

Naine võib üsna vabalt nutta, kui mees naerab, mees ei või seda ialgi, kui naine naerab.

Halvad abielunaised on harilikult kõige viisakamad seltskonn inimesed.

Abielu-õnn astroloogi ennustamisel.

Astroloogia esines vanade kultuurrahvaste egiptlaste, babiloonlaste, assüürlaste jne. juures auväärt teadusena, mida õpetati ülikoolides. Oldi veendumuses, et inimsaatus on olenev taevakehade, planeetide seisust sünnimomendil. Uus aeg heitis küll astroloogia kolikambri, aga tänapäeval leiab ta jällegi laialdast tunnustust ja just kultuurmaades, nagu Saksamaal, Austrias, Inglismaal jne. Suur hulk kõrgema haridusega isikuid, professoreid, doktoreid on suutnud tõestada, et astroloogia pole ebatäpne. Vaid otse vastupidi — astroloogia on väärtuslikum, kaalukam teistest teadusist, ta on teadus ja ühtlasi religioon, filosoofia.

Astroloogia käsitleb inimsaatus, seletades seda peamiselt kahe teguri seisukohalt: miljöõ ja

a e g. Miljööst erilise tähtsuse omavad kaasinimesed, kellest ühed meie suhtes kasulikud, teised kahjulikud; ühed edendavad meid evolutsioonis, teised takistavad. Sõbra, elukaaslase valikul on meil ülitähtis teada, et inimene, kellega kõidame end kogu eluajaks, ei saaks meile „riskiks“, „koormaks“, et kooselu poleks midagi „põrgutaolist“, nagu see sageli esineb, vaid loomulik, harmooniline.

Vallaline elu on poolik. Igal täiskasvanul, normaalselt areneval inimesel, on sulnis tung täiendada end. Okkultteaduse järele on olemas ainult üks õige täiendus, kellega ühinedes saavutatakse ülim õnnelisus, harmoonia, õilis ühtekuuluvustunne. Õige täienduse leidmine ja äratundmine osutub elu keerdkäsimuseks, lahendamatuks raskus-

Uus abielu.

(Järg.)

Kuivõrd naine mehega ühe-õigusiine tahab olla, pole kahjuks naised ära määranud, sellepärast pole ka võimalik mingisugust kindlamat suuna võtta. Meil jõukad ja haritud naised, kes asja eesotsas, teavad väga hästi, mis tähendab suurem üheõiguslus mehega. See tähendab ühtlasi ka parimat ühiskondlikku või sotsialistlikku ilmakorda. Seda aga ei soovi nemad oma meeste ilmavaate pärast ning vaikivad parem. Vaeusema kihi naised on aga organiseerimata ja visklevad piinades edasi.

Rikkale ja jõukale on kõik kättesaadav, igasugused kulud, olgu need pulmad, varrude, matus ehk lahutus, ei valmista neile põrmugi meeletuska, kõik läheb rahulikus meeleolus vaikselt ja viisakalt. Nii peaks see ka kõikide teiste inimeste juures olema, ainult siis kaoks kurjus ja häda. Praegune vana ilmakord ei suru vaest mitte üksi tööleldmises ja rahuloleva tasu saamises, ta surub vaest ka abielus.

Mitte kaua tagasi arvas pime-dusega löödud inimene, et kõik see peabki nii olema. Kuna aga tänapäeva selgetnägija uuem inime-ne on taipama hakanud, et ka

teisiti võib väga hästi olla. Sel-lepärast pole meil, kes nüüd vii-maseil aastakümneil pisut val-gust oleme saanud, põhjust üks-teist süüdistada. Ei siin pole naine ega mees süüdi. Süüdi on vaid vanad kombes ja viisid, mis arenenud inimest enese kütis is hoiavad. Need vanad eelarva-mised ja vaated on meile risti jalgu jäänud, mille ärakorista-misele tuleks ühiselt kindlasti asuda. Kui isegi piibel, see püha raamat on võtnud oma ridadesse inimese sugueluga tegemist teha, siis võib arvata, et see küsimus on ka varem inimestele tülik-s põhjust andnud. Nii pajatatakse piiblis:

- 1) Ära mine laulunaise seltsi, et sind tema kommete pärast vangi ei võetaks.
- 2) Ära vahi ühegi neitsi peale, et sa tema pärast ei saa kurja himude läbi pahandatud.
- 3) Ära anna oma hinge mitte hoorade kätte, et sa oma pärandust ei kaotaks.
- 4) Pööra oma silm ära ilusa näoga naisest ja ära püüa vöö-rast ilu tunda, sest naise ilu läbi on paljud eksinud, ja sellest hak-kab ropp sõprus põlema kui tu-luke.

Jää nendega! . . .

Meil päik'se hõõgus pori tolmuks keedab,
kuid tuhattujuliselt tormav tuul,
ja ööde hall me kevadhurma reedab —
joon murelik on keset naeru suul.

Jää nendega, sa kevad kergejalgne,
kel pole kodu, polnud mängumaad;
ja hinge igasse sa endast vala valge
öö lakkand igatsuste viinad valgemaad.

Neid sülele sa, kelle tundeelu
on viilind nüriks aeg terasviil;
ning vana rinda värske kujutelu
loo elutöötav, nagu sina, kevadhiil.

Jää kevade ning silu vaolist kündi,
mis otsale meil ajand muresahk,
hing tulvund lootusist: me ootsime su sündi;
nüüd jäägu varju hinge tume tahk.

EEVI SALU.

5) Ära istu iialgi naise juures, kes mehel on ja ära seisa mitte tema kaenlas.
Ära ole temaga seltsis viina juures, et su hing ei kalduks te-ma poole ja sina oma vaimuga hukka ei läheks.
6) Ära anna naisele mitte oma hinge, et ta ei saaks võimalust su üle.
Siit peegeldub sama, mis meil-gi igapäev. Neist maalitakse siin kui kuradid ja hoiatatakse meest tema eest: „ära mine, ära tee, tule tagasi.“
Kogu see „abielu-rassolje“, mida meie siin sõelunud oleme, ei näita ühtki lihtsamat teed, kuidas ja kust seda ravitsema tuleks hakata. (Järgneb.)

Kui Tallinn naerab ja nutab. Saksa printsid vabariigi kulul.

Kui pisike poiss näeb toone-kurge . . .
Ei tea, kuidas või miks, aga nõnda see oli, et mõõdund neljapäeva õh-tupoolikul ühe Koidu tänaval asuva majakatusel oli soodsa puhkepaiga leidnud toonekurg.
Lindu, keda linnas ei näe just sa-geli, kogunes peagi vaatama suur hulk uudishimulikke, arvutades oma-vahel, miks toonekurg linnavahele tulnud.
Vaadati, räägiti, vaadati uuesti ja uudishimulikke kogunes ikka üha ning üha rohkem. Toonekurg ise ei näinud sellele mingisugust tähelepanu pöörvavat, jalutades rahulikult katusel edasi. Sellest aga, miks kurg omale selle vähe nagu kummalise puhke-paiga valis, polnud aimu ühelgi.
Teiste uudishimuliste hulgas oli ka keegi preilike Ellen K. oma väikese vaevu viljeaastase vennaga, kelle uudi-himu harukordse linnu vastu oli varsti kõigesuurem. Poiss ei pööragi pilku kurelt, silmitsedes lindu raugemata uudishimuga, küsides õelt vahetpida-mata, miks kurg tuli siia, nende naab-rimaja katusel. Nii õde kui ka kõik teised oskavad väikesele uudishimuli-kule aga ainult vastata, et nad seda ei tea.
Sellele jälile aga, mida keegi ei tea, näib pisike poiss saavat äkki ise. Rõõmsalt kisendab tema häkki öle: „Kuule, Ellen, mina tean, miks kurg siia tuli!“
Kõikide pilgud pöörduvad poisile.
„Noh, miks?“ pärib ka õde.
„Ema räägib ju alati,“ seletab poiss rõõmsalt „kui sa õhtuti välja lähed poistega, et küllap kurg su siis varsti ikka ülesse otsib. Ja näe, — näe nüüd ta tulebki juba!“
Kõik uudishimulikud puhkevad naer-ma, suunides oma silmad Ellenile. Ellen ise aga, — muutudes veripuna-seks, haarab venna käest vihasealt kinni ja kaob sellega hetk hiljem hoovi.

Kingitused.

**Kallis, täna su sünnipäev:
kinkida midagi tahaksin
Sinule. —**

**Kallis homme mu sünnipäev:
kinkida midagi tahaksid
ehk ka minule?**

**Oga kingitus milline
ilusaim — vastastikune?**

**Miks sa punastud, — arvad sa,
et pean suudluse kinkima.
Sina minule ka!**

Ervin Uibo.

Valel on lühikesed jalad.

„Valel on lühikesed jalad,“ lausub vanasõna ja et see pahatihti kibub ka õigus olema, tõendab alamal järg-nev lugu.
Käib nimelt majast majja kerjus naine, keskmistes aastates olev ar-metu inimolend, kelles mõned arva-vad ära tundvat ühe linna õomaja alalise elaniku.
Pisarad silmis ja nutunuksed hää-les, jutustab ta igale oma häda, mis mõnegi haleda südamega eidekese silmist välja pigistab vee. Mees olla tal, sel kerjusnaisel surnud, ise ta haige ja tööta, kodus aga näljas lapsi tervelt viis, kellest kaks viimast alles sootuks väiksed. Üks neist olla selja-taha jätnud aastaid ainult kaks, teine aga polla päikest näinud kauem, kui napilt kuud seitse-kaheksa.
Et sellist hädalist ikka peab aitama, ie keela almust keegi vaesele lesele, kelle kotti kukub ühteist suupärast ja tasku weereb sendikesi rohkem kui neid tavaliselt kerjusele antakse.
Kui naine ühes majas jälle maha-vuristanud päheõpitul loo oma hädast surnud mehest ja väetitest lastest, kü-sib keegi kogemata:
„Kaua teie mees juba surnud on?“
„Ah, kaua või?“ nuuskub naine.
„Viis aastat, just kahe nädala pärast saab viis aastat. . .“
„Kuidas?“ imestavad naised, „mees viis aastat surnud, üks laps aga alles kahe aastane, teine mõne kuune! Imelik! . . .“
Siin ei näi kõik korras olevat. Ker-jus naine isegi näib seda nüüd taipav, pidades paremaks sõnagi lausuma kojust välja sööstuda ja pillates korvi suure rutuga kaenlasse kahma-tes, sealt pörandale puruks pudeli de-natureeritud piiritusega. . .
Ainult need naisterahvad räägivad vähe, kel ees hambad puuduvad.

Berliini sotsialistilised ajalehed teatavad pikalt-laialt Saksa print-sidest, kes seni riigikassast üle-valpidamist saanud.
Eks-kroonprints saavat igal aastal pensioni näol 24.000 riig-gimarka; prints Eitel-Friedrich, kroonprints'i vend ja üks „Teras-kiivrite“ rügemendi juht saavat igaüks — 10.074 riigimarka. Prints Eitel-Friedrich ülendati juba 12 aastatena leitnandiks ja sellepärast saab ta praegu divisjoni kindrali pensioni.
Preisi prints Oskar, kes ainult mõne kuu väerinnal viibis, saab brigaadi kindrali pensioni, nimelt 7.544 r. marka. Bavaaria prints saab polkovniku pensioni, aga Bavaaria troonipärija — prints Ruprecht — feldmaršali pensioni, mille see täielikult Bavaaria sõ-jast osavõtnud ühingu liikmete kasuks kihutustöö tegemise peale kulutab.
Pensionid saavad ka vabariigi kassast kõik endised sõjaaegsed kindralid ja vana valitsuse mi-nistrid. Sotsialistide ajakirjan-dus nimetab teiste hulgas ka Karl von Einemiti, Herman von Steini, Heinrich von Gosslerit ja paljuid teisi. Vilhelmi endi-sed ministrid saavad igaüks aas-tas 24.960 riigimarka pensioni.
Õnnetu mehe naer on andestamine, õnnetu naise naer — etteheide.

„Kuulsused.“

Sadie Maros. (Järg. 2.)

Meie unistused . . .
Õhtul. Justus ja Liane einetavad Ar-kaadia-hotelli luksustikus baarisalis. Nende külalisteks on: Rasmus ja preili Priks. Asja seltsis neile veel keegi noor draamanäitleja, Linnateatrist. Noormees palus proua Kulli, lubada talle tantsida noore daamiga. Viimaks proua Kull lubaski, ning noored eemal-dusid lauast tantsiskleval sammul. Teis-est järgisid neile pilkudel kuni nad kadusid tantsijate keeru. . .
„On tõeline nauding tohtida uppuda neitsilikku silmisinasse . . . kui pead ikka nägema võltsi süütust; on tõeline nauding vaadeldes looduslast tema süütus ilus, kui oled alaliselt ümbrit-setud „mingitud“ ja raffineeritumast olevustest . . . Viimaks mõistan ma teid — mehi — miks te otsite ja ihal-date süütust . . . Üksi — tohtida vaa-delda teda, see on juba õnn . . .“
Ly toon oli hetkel diamaatiline.
„Aga kahju . . . naised . . . et te mõistate meid ikka siis alles, kui on juba — hilja . . . Siis — kui te ise juba olete elukooli läbeteinud . . . muidugi, meie mehed ise olime teie juhid ja õpetajad selles . . .“ vastas Rasmus.
„Sina, Rasmus, tunnen sind kui süütumat meest maapeal —“
„Äh-äh-ha-ha! Äh-äh-ha-ha! Süütaus! Justuse naer katkestas Ly lausepealt, ühtlasi luues lõbusa meeleolu kõigile kolmele „Jumala eest, Ly, seda sa väljendasid tabavalt, ainult — süü-taus jutumärkidesse. Kuna tollel mel-hel on geniaalne kalduvus peita oma armulugusid.“
„Olgu pealegi“, leppis Ly. „Tahtsin vaid teada seda, mida ma seni ni ometi ei tea temast, ehkki tunnen Rasmust juba enam kui kümneaas-tat, nimelt: missugune on sinu naise-ideaal?“

Hetkeline vaikus nende vahel.
„Kui eranditult igamehe naise-ideaal: süütaus . . .“
Aga vaata, Lykene . . . unistada võib ju nii paljugi . . . Kui oletame sinu arvamus, mis arvab, et olen süütaus maapeal, siiski . . . mitte enam nii „rikkumata“, et tohiks sinu omas mõt-teski ihaldada seda tüdrukut . . . Ah, Ly . . . me kohtame oma ideaaliga ikka siis just, kui on juba — hilja . . .“
Rasmus tõstis naeratudes sõpru poole pokaali huultele ja tühjendas selle põhjani.
„Seda öeldakse“, arvab Ly — ja usun, et enamail kordil see juhtubki nii . . . ; õnneks või kahjuks, aga, mina küll kohtasin . . . teda . . . parajal ajal . . . Õnnelikult naeralev naine pani oma käe mehe omale. Too vaas-tas talle otse silmi . . .
„Tähtsime“, häälitseis Justus; ja nad tõusid, naeratasid oma ühisele sõbrale ja eemaldusid . . . Rasmus hetkel tundis valupistet südames . . .
Justus sõidab oma maad kultu-veerima.
Teistkordne pärandusaja ülesvõt-mine ja kohtulik harutamine loovutas Justusele võidu: ta sai Moksi mõisa pärisomanikuks; teine testament leiti võlts: advokaat Ottenson, Selma Priks tunnistas peale, tunnistas enda varem kirjutatud testamendi kopeerimises ja daatumis vastavalt ümber kirjutamises süüdi, mille teo eest ta pidi saama tasuna „pärijate kambalt“ punkt 1-mil-jon Eesti senti, aga sai — 8-kuud vangistust, ühes advokaadiõiguste kit-sendamisega.
Sai teatavaks kohtuotsus ja sama päeva õhtul veel Justus ja Liane alga-sid teekonda Alutagusele. Nende kaas-s sõitis oma kodusse ka Selma Priks ja Justus palganud kaasa veel

ühe oma sõprust, kauaaegse koge-mustega mõisavalitseja Alfred Abeli — asjatundja, kes aitaks tal korda seada rohtunuid maid ja metsikuid aedu ning korratumaid hooneid Moksi mõisas. — Lyane pidi jääma pealin-nast eemale vaid paariks päevaks, kuna teda ootasid linnas etendused; aga Justuse tagasitulek on rohkem kui küsitav, arvatavasti ta jääb maale, kuni on tema sealolek hädavajaline, kuni on mõisaga asjad enam-vähem joonde aetud.
III.
Dollarid läbi!
Luksushotellist ühisesse maga-mistuppa. Rahanälg kõikjal. Libedal teel.
Proua Petersi võrastetoas heliseb telefon. Proua, ise lebades diivanil puudulikus hommikriietuses, sukita, kammimata, veel pesemata, ehkki kella osutis näitab lõunale lähenevat — sirutab laisalt kuuldetoru järgi.
„Halloo! Kes räägib? Ja, ja mina olen. Kes? Liane — ?! Oo . . . just praegu mõlgutasin sinust. Ja muidu-gi üks kodu; nad kõik on praegu ära — teatris proovil. Tule! Tule kohe, ma põlen ootuses! Põlen uu-dishimust!“ Helistati ära.
Kummaline! Mis tungiv asi see võiks olla proua Kullil? Äga eks kuuleme! — Proua Peters, näitlejanna, viskab ajalehed, mida ennist lehitseis, laias kaares sülest lauale, kargab püsti ja sööstub peegli ette kohen-dama oma soengut. Peeglipildis sei-sab ta ees — korratuma väljanäge-misega daam! Seisab silmapilgu. Proua Peters hüüab kõrvaltuppa:
„Allide! Mu sukad! Allide! Allide! Ruttu mu sukad!“
Kõrvalt kostub: „Kuulen, kuulen. Toon juba. Kas neid mõttesite, proua?“ Noor teenija-neiu tuli nõuetavatega.
„Jah, jah, käivad küllalt!“ Proua tiris sukad teenija käest, ja neid jal-ga ajades vadistas: „Teate, tehke siin

veidike korda, Allide! Proua Kull helistas praegu, ta saabub iga silma-pilk. Keetke kohvi. Ja jookseks ka Feischneri juurde kookide järele!“
„Ah jumal, kus on mu käekott!?“ Allide, aida! Ah, see kraamimine siin jäägu, pigemini, otsige rahakott ülesse!“ Proua naerab. „Raha! Ra-ha! Allide! — Seal polnud teda ju mitte palju, aga kookide jaoks oleks jat-kunud.“ — Allide sööstus juba teisest toast otsima rahakotti. Seal helises-ki uksekell.
„Juba siin,“ hädaldab proua. „Min-ge, Allide, avage! Ah sa taevasa, ja mina pole veel riideski, ka pesemata alles!“
Tuleb teenija-neiu. „Kas pean palu-ma oodata, kuni riietute?“
Proua Peters seisab päris nõutul peegli ees: siis heidab hooletult käge: „Ah Jumal kõikidega! Saateks aga sisse!“
„Palun, proua Kull — Proua Peters paluvad —“
Elegantne Liane Vahtrik-Kull tor-mas sisse.
„Tere hommikut, Niina! Pead mind sabandama, kui segan sind su vaik-ves rahus!“ Nad suudlevad tervituseks.
„Ole hea, Liane! Rõõmustab sind jälle näha! Aga sina pead vabanda-ma mind, et julgen sind vastu võtta sellises sobimatus toaletis! Jumal, see aeg, kuidas ta lendab!“ Proua nae-rab. Ma pole veel saanud vannitup-pagil istu, palun. On sul aega? Suit-seta, ole hea, niikaua, kuni ma van-nis olen; ma teen kähku!“
„Ei, ei Niina! Mul on ka väga nap-pilt aega. Näed: on juba pool 12 keskpäeval. Pean olema teatribüroos.“
„Mis sa ütled?“ ehmuks proua Pe-ters, — „pool kaksteist juba?“! Ja mina pidin olema veel enne kella 11 oma õmbleja juures!
Liane purtskab naerma: „Ha-ha-ha! Küll vist kleit, mis määratud täna õhtuks?“ Siis küll sa vääril minu kaas-tunnet. Niina! Ah-ha-ha!“
„Just nii! Ma pean saama tema veel täna õhtuks! Ja kuigi seal juures

meie pealinnakese peaksin peapeale pöörama! Ära naera. Tõepoolest — see rikub tjuu.“ Edasi juba proua Peters hüüab kõnetorru:
„Halloo, palun 10.04! Siin proua Peters. Tere hommikut, preili Minko-vic! Kuulge, kuidas on minu klei-diga? — Vajan teda tingimata õh-tuks! Ja, täna — täna õhtuks. Olge kuld, preili Minkovic, ja saatke ta minu korterisse. Ah, ei tee viga, et ta viimase proovita: küll ta istub. . . Ja muidugi, loomulikult ma õiendan arve samas kohe. Palun, palun — Jah! Täna, preili!“ proua lasi lan-geda kõnetoru: Oo . . . kuidas juba see mõte mind vapustas: jääda klei-dita tänaõhtuks! Millele ometi panen kogu oma lootuse tänaõhtuseks eduks!
„Eduks?“ huvitub Liane. „Täna õhtul! Kelle juures eduks? Kuhu sa sa siis lähed täna õhtul? Kellega? N-i-i-n-a, sa piinad mind!“
Proua Peters hõiskab: „Oo . . . Ly! Jah täna õhtu töötab mulle palju meeldivaid üllatusi — kapten Essarelt! Tead mul on kohtamine temaga „Dancing Palaces“. Muide õhtu töö-tab saada suurejooneline —“
„Ja muidugi —“ Liane muutus akki süngeks; ta vangutab pead, pilk puu-rib sõbranna silmi.
„Kapten Essare?! Essare. . . Niina, soovitan sulle!“ — ta vakatas ja ja pöördus ära Niinast.
Niina viivitas, siis ta ütles vaiks-es alistavuses . . .
„Tean isegi, mida sooritat, Liane!“ Samas äge närvisuse hoog vallutab tema.
„Usud sa, see viirelat viisi enda äraelamine pureb mu närve ja hin-ge juba! Ma lihtsalt ei suuda kauem!“
„Saar aru, Niina. Sinu seisukorda pole kadestada, alates sellest kui Georg „lavastas“ tolle kassakrahhi. . . Naine nuuskub: Ah, Georg oli kuld omas südames — ma andestan talle — kõik. Et ta pages. . . See oli ka ainuke tee, et pääsees vanglast võimalikult kauemaks. . .“
(Järgneb.)

Elu on kuldne.

Axel Raidula.

Hulkurit ei salli vist keegi, vähemalt hulkuri lähemad sugulased, kes peavad sarnast liiget oma sugukonnale häbiks.

Olen hulkur, kes sugulaste arvamisest ei hooli palju. Lõõn ainult käega ja elan ikka endiselt edasi. Noomigu tädi või manitsegu vanaema, see mulle ükskõik.

Olen hulkur, äärmiselt häbematu hulkur. Kõigi sugulaste põlguse peale vaatamata külastan ma neid õige tihti. Ja siis ikka nii, et mäletavad mind mitu aega.

Küll lukustatakse ukseid mu tulekul, aga mu viletsad muukraudad, osavates kätes, avavad need. Küll kutsutakse politsei, aga hõrdad sõnad sulatavad ta jäiset südant. Ja kõigi sallimatuse peale vaatamata jään oma sugulaste juurde külla. — Ristiks olen neile. Aga oma risti peab igaüks nurisemata kandma!

Kobistan jällegi armsa tädi-poja ukse taga. Uks on lukus. Tädi-poege ise aga sööb alles õhtut. „Ah, on jälle kurat,“ mõtlen, „oma korteri kinni ummistanud. Ära rõõmusta, küll ma selle augu puhtaks teen!“

Võtan taskust muukraua ja keeran ukse võtmeaugus paar korda ringi.

„Kes seal on? Pidage! Hoiatan sisse murdmast!“ pasundab tädi-poege.

„Mina, kirikukellamehe poeg!“ vastan ja krõbistan edasi.

„Jätke muukimine, muidu avan tule!“ (Arvatavasti revolvrast.)

„Oleks, jah, mõistlikum, kui avaksite ukse!“

„Kuulge —!“

„Siin kuuleb su onupoeg, kelle isa elukutseliselt kirikukellamees.“

Samal ajal avaneb ka uks ja ma astun sisse. Tädi-poege sõimab kuidas oskab.

„Oh, jätka,“ ütlen, „lõksutamine! Ütle parem, kas sul midagi hamba alla on anda?“

„Või süüa sa tahad veel, pask-när!“ lõugab tema. „Kuhu sa mu uuri panid, varganägu! Nüüd sa oledki mul käes.“ Ja haarab mul õlast kinni, sest läinudkord sel külastamisel olin ta uurile silma heitnud. „Ei ma sind enam tulihoonesse julge võtta. Lähme nüüd jaoskonda! Küll nad seal sulle magamistoa muretsevad!“

„Siin ta on!“

Võtan taskust uuri ja annan talle. Ta vaatab ja kirub jälle:

„Poiss, sa oled värgi juudile maha müünud, siin on ainult paljad kapslid! Lähme aga politseisse!“

„Mina, kallid tädi-poege, ei saa kuhugi tulla! Üldse olen täna väga haiglane. Näe, lõunaaajal läksin ühe talu kaevu jahtuma pandud piima vaatama, aga peremees andis roikaga piki ribi-sid. Usu, tahtsin paljalt vaadata, mis seal kaevus plekis on? —

Ja üldse pole mu riided ühtigi viisakad. Vaevalt olin linna jõudnud, kui laps, saiakott käes, vastu tuli. Küsisin ainult, mis tal kotis on. Mamma, või kes ta niisugune heeringatünder oli, arvas, et tahan lapse saia sisse teha, ässitas koera kallale. Ja mu püksid hakkasid korraga istmekohalt õitsema, kui sõna-jalad jaani-õöl. Ja üldse — ja üldse — võin ma siia ka väga hästi ööseks jääda.“

Mu hõrdad palved mõjuvad siiski tädi-poja kivisele südamele. Lõpuks on ta nõus mind õmaja-jale võtma, aga hommikul kadugu ma kus kurat, ja enne päikesetõusu, et keegi ei näeks.

Enda juurde voodi ta mind ei võta. Põlgab vist mu räbalat pesu. No ütlen, et ega inimene või siis palja põranda pääl magada, nagu koer. Teeb siis ase-me laua alla. Ei olevat mujal ruumi! Võib olla tahab mu a-tunnet haavata, et magan laua all, kui hoovikoer.

Mul see ükskõik, kas uurivad silmad hommikul ärgates lage või laua-alust. Õo magan kõigiti suuürepäraselt.

Ärkan hommikul. Tädi-poege norskab alles. Tuleb meelde, et pean enne päikesetõusu lahkuma.

Jah, ma võin lahkuda. Ja samal hetkel puutuvad silma tädi-poja uued riided, mis ta magama minnes toolile on asetanud.

„Ma lahkun ja lahkuvad, armas tädi-poege, su riided ühes minuga,“ ütlen, ja hakkam en-nast riietama. Riided passivad suurepäraselt. Päris ehtsalt kohe.

„Issand halastas meie peale, ja mina halastan sinu peale. Võta vastu mu riided, ja tunne rõõmu vaese annist!“ Ning asetan oma räbalad asemele. Ega tädi-poege või siis alasti jätta. Võib-olla on isu sündmusest veel politseile teatada.

Tänaval taskuid revideerides leian sealt kahekroonilise. Isegi toreda hommikueine võin tädi-poja nahal muretseda. Omaks suureks hämmastuseks leian, et kõik söögimajad ja restoranid on kinni. Isegi „topkat“ denaturaati pole kusagilt saada.

Otsustan oodata, kuni avatakse söögimajad. Korraga tuleb meelde armas tädi-poege, kes magab alles toas, seltsiks minu poolt mälestuseks jäetud räbalad toolil. Uued on juba jäädavalt minu seljas! Kuid siis tuleb ka meelde, et ta võib iga minut ärgata ja teiste kaudu lasta riidevargusest politseile teatada, kes siis terves linnas võib minu tabamiseks haarangu teha. Mul pole aga mingisugust isu kaotada vabadust.

Siiski otsustan hommikueine pidada, kas olgu terve linna rahvas mind tabamas.

Hulgum nii kaua mööda linna, kui avatakse juba söögimajad. Ei enam mingisugust mõtlemist, kas põrni-seb tädi-poege vihaselt mu igapäevast ülikonda nähes, või käib tusase südamega murä-balais ringi. (Sarnasena peaks ta teistele paistma.) Ei mul sest midagi! Torman ühte söögimajja sisse.

„Ärge mind oma vesiste teede ja kohvidega,“ kärsitan, „tulge kostitama! Olen eile hommikust saadik söömata. Andke parem tubli lõuna — vasikapraad hapukapsastega!“

Viskan kahe kroonise letile. Ise istun ühe laua äärde. Tuuakse praad. Kas vasikapraad, ei tea. Ma ei tunne mingisugust praadi. Võib-olla, ei olegi praad. Aga hapukapsaid neil ei ole.

Teisi, peale minu, söögimajas võõraid ei ole. Sellepärast ei pea ma kahvli ja noa tarvitamist tähtsaks, vaid ajan toitu otsemat teed peoga suhu.

Peagi sigineb sinna teisi einetajaid. Pole passiilik enam näpudega süüa. Kahvel ja nuga vabisevad hirmuäratavalt käes. Ei oska kuidagi nendega ümber käia. Ära visata veel hullem.

Ilmub ka keegi daam. Noh, mõtlen, et vaese hulkuri elu võib olla ka vahest kuldne, kui tutvust saab teha vähe peenema naisega, kui seda vahest mõni tänavtüdruk.

Tutvuse sobitamisel on mul pööraselt õnne. Peagi istub too daam minuga ühes lauas.

Pean tellima midagi. Aga mida? — Oh, anna saatust sa mulle päästev idee. Parema tellida midagi, nii umbropsu.

„Pudel valget veini, aga denaturaadi lõhna ei tohi küljes olla!“

„Veini,“ seletab tema, „kahjuks meil ei ole. Ehk soovite midagi muud?“

„Noh, liiter haput piima ehk kalja?“

„Fuich, ma üldse ei söö haput piima!“ pahandab daam.

„Vabandage, olen elukutseliselt humorist ja sellepärast siis ka nii kummaline tellimine.“

Oo, ometigi olen midagi õieti öelnud! Daam rahuneb kohe. Ettekandja toob kaks pudelit sidronisoodat.

„Sidronisupp makaronidega! Maasikakeedist ja sinepit, aga ruttu!“ räägin ettekandjale. Võite veel tuua karp kilu ja paar heeringat. Kilo turvast (leiba) ja daamile 10 sendiline prantssai.“

Daam naerab laginal, vihas-tub aga viimseid sõnu kuulates. Kuid siis tuleb meelde mu armas tädi-poege, kel pole seltsiks muud, kui mu närused riided.

Kerkib silme ette mu praegune seisukord. Raha mul enam ei ole. Ja arvet, kurat, ei saa enam maksta. Jätka või püksid panti. Läbi linna ei saa aga paljaste reitega minna.

„Vabandage, lahkun viivuks!“ ütlen daamile ja kaon söögimajast, jättes sinna paika lauale ilmuva maasikakeedise, sinepi ja makaronid ning daami.

Pole midagi parata. Arve tasumisel, mu pankroti ilmsiks tulekul kutsuvad nad ilmtingimata politsei. Ja siis mu vabadus, kallis vabadus jumalaga!

Elu on kuldne — mitte vist mu armsal tädi-pojal mu ülikonnaga — kui on vabadus, kui ilma avarus ja suvi kutsuvad.

Kunagi ei kao aeg nii kiiresti, kui siis kui meie õnnelikult töötame ja töötades õnnelikud oleme.

Inimese vigadest aru saada — tähendab tema headusest lugupidamist.

Inimsüdameisse suudavad need silmad kõige rohkem vaadata, millised on kõige rohkem nutnud.

Aeg põgeneb, sest ta kardab sur-nuksidõmist.

muretseb selle Munken Vendti siia ükskõik kuidas, kas elusalt või surnult. See ei salli ega luba, et talle keegi vastu räägiks, vaid toimetab täpselt nõnda, nagu talle kästakse.

Läksin Roosa juurde ja teatasin:

— Tulin teile lihtsalt teatama, et mina lahkun siit. Sellepärast ilmusingi praegu siia.

— Või nii?! — küsis ta. — Lähete muidugi jahile?

— Jah. Lähem Martale õpetajat tooma. Tema saab siin, teie juures, ühe katuse all elama.

— Ma ei mõista teid . . . ta tuleb siia?!

— Lähem talle praegu vastu: ta tuleb tingimata siia. Kas teie ei rõõmusta sugugi selle üle?

Roosa naeratab, minu kahtlaseid sõnu kuulates. Tunnen, kuidas minu nägu kisub krimpis ja muutub inetuks.

— Ma ei mõista teid, — kordab ta. Ütles Benoni nõnda Teile? . .

— Ei, paruniproua rääkis. Tähendab, Martal saab olema oma õpetaja. Siin — teie juures. Iga päev Teile juures.

— Jah, nüüd saan küll aru, mispärast Benoni õpetajast kõneles — toonitas Roosa, et ennast asjaga kursis olevana näidata. — See ei tohiks ju teile ärevust valmistada! Mispärast Teile nii imelik olete?

— Aga uskuge mind, küll näete, et armute sellesse õpetajasse. Ta on minu vanem, ja tal on hoopis teistsugune väljanägemine. Ja Teile tingimata armute temasse! . .

Siin pahvatas Roosa valju häälega naerma, valusalt minu kerge-meelsust püüdnades.

— Mis üle teie naerate? — küsisin mina.

Proua kostis tõsiselt:

— Ei ilalgi! Ei üht ega teist.

Avasin juba peaaegu ukse, kui kiirelt taandusin sammu ja pigistasin tal tugevasti kätt.

— Jälleägemiseni! Jälleägemiseni! Head jahiõnne! — hüüdis mulle Roosa järele.

— Ei-ei! Ma ainult tahtsin teid tänada.

Ja siis läksingi.

Roosa tuli minuga kaasa, nähtavasti kartes, et oli mulle lootust andnud ja mind eksitusse meelitanud.

— Mispärast mind tänate? — küsis ta.

— Sellepärast, et teie ei küsinud, kuidas ta nimi, kui vana ja kuidas ta välja näeb.

Roosa raputas pead.

— See ei huvita mind põrmugi. Mind ei huvita üldse keegi.

See oli juba teine kord, kus katsus mulle seda seletada!

Ja vaat, nüüd lähen ma põhjapoolse metsadesse. Lähem, varustatud nõndasama nagu kevadel, kui Sirilundi ilmusin. Mu püss on mul alati enesega kaasas.

müümisest ja Nikolai äkilisest surmast. Et ta aga nii väga oma Nikolaid kalliks pidas ja nii tugevasti tema küljes rippus, ei lausunud ma enam midagi, vaid vaikisin.

— Noh? — küsis siis Roosa. — Viibida mõttes mingisuguse kauge, kauge mälestuse juures? . . .

— See pole ka sugugi nii väga täisealise inimese teguviis! — sõnasin mina.

Vaheaeg.

Roosa istus täielikult kohmetuses.

— Andestage! — tähendasin siis mina.

Näis, nagu oleks midagi teda tõuganud: äkki hüppas ta üles ja pani oma sametpehme käe minu põsele.

— Issand Jumal, õnnista! — ütles ta. Teie mõistate, et see on midagi muud kui armastus. Näete, nüüd rahunen ka minagi! — lisas ta juure, uuesti oma endisele kohale istudes. — Mina lihtsalt olin hirmul selle laplase pärast: Gilbert on ju säärane hirmus inimene!

— Gilberti eest võin ma iga inimese julgeolekut kindlustada! — hüüdsin mina hoogsalt. — Mina tean temast ka midagi. Makk võib teda esimese sõnaga taltsutada.

— Või nii? — imestas Roosa. — Aga mis sellest, see ei muuda ikkagi asja: Gilbert on alati õieti ennustanud. . .

— Ah, see on lapsikus! . . . Uskuda kõiki sarnaseid asju! . . .

— Ja—jah! Ta on alati õieti ennustanud! Võib-olla, tänagi ennustas ta tõi! Kes seda võib teada? Ja, Issand Jumal, mis siis küll saab? Ja veel minu seisukorras!

Roosa hüppas jälle üles, sirutas käed laiali, siis haaras nendega peast kinni. Nägin tema meeleheidet. Tema viimaste sõnade juures mõtlesin: „Ta on juba mitu kuud abielus; võib olla ei tohi ta ennast ärritada.“

— Rahustage! — ütlesin mina; — teie pole ju midagi paha teinud! Nägin teel Hartvigsenit ja hoiatasin Roosat juba ette. Roosa jäi minu ette seisma.

— Teil pole tarvidust paluda mind vaikida! — tähendasin mina.

— Oo, see on ükskõik! Avaldan seda talle isegi. Kuid mina tahtsin teid tänada selle eest, et mind mõistsite, sest ma ei saa kuidagi neist kaugelest mälestustest lahti.

Ma ei mõistnud seda sugugi, vaid hoopis selle vastu, see oli lihtsalt naiste loba. Minu arvates pidi Roosa esimene mees igal juhul talle täiesti surnud olema, ka siis, kuigi ta oleks võinud veel elus olla.

— Aga teie olge tubli mees: minge jahile ja külastage linna! — ütles Roosa.

— Väga hea! — kostsin mina lühidalt.

Hartvigsen astus tuppa ja hüüdis:

— Teatan häid sõnumeid! Laevad jõudsid juba Bergenisse. Kui nad tagasi jõuavad ja sadamasse saabuavad, täis kaupadega — on preemia minu oma!

Inimene.

(Maksim Gorki järele Arno.)

... Hinge väsimuse tundidel, mil mälestus elustab mineviku varje ning neist imbub südamesse külma, mil mõte nagu kiretu sügispaike valgustab hirmust oleviku kaost ja keerleb kurjakoolutavalt ühel kohal, jõuetu kõrgemale tõusmiseks ja edasi lendamiseks, — raskeil vaimu väsimuse tundidel kutsun enda kujukutlusvõimega oma ette suurepärase Inimese kuju.

Inimene! Just kui päike sünnib mu rinnas ja tema heledal valgusel, mõõtmata, kui maailm, läheb pikkamööda — edasi! ja kõrgemale! traagiliselt ilus Inimene!

Näen tema uhket nägu ja julgeid, sügavaid silmi, aga neis — julge ning võimsa Mõtte kiiri, selle Mõtte, mis on saavutanud ilmaruumi kummalise harmoonia, selle suure jõu, kes tüdimuse silmapilkel loob jumalaid ning vahvuse aeg — neid troonilt heidab.

Eksinuna ilmaruumi kõrbedesse, üksinda väiksel maatükil, tormates otsatu kiirusega kuhugi mõõtmatu ruumi sügavusse, vaevald piinavast küsimusest, „milleks ta elab?“ — Liigub tema võimsalt — edasi! ja — kõrgemale? teel võitude poole kõigi taeva ja maa saladust üle.

Ta läheb, niisutades südame verega oma rasket üksikut uhket teed ja loob sellest põletavast verest kadumatu luuleõisi; oma mässava hinge murelise hüüu muudab ta osavalt muusikaks, loob teadusi äranägemistest ja iga sammuga ilustades elu nagu päike maad heldete kiirtega, — läheb ikka — kõrgemale! ja — edasi! maale teenäitajana tähena. . .

Relvastatud vaid Mõtte jõuga, kes kord välgu sarnane, kord

Ja siinsamas on ka igavene Inimese kaaskäija, tumm ja saladuslik Surm, alati valmis teda suudlema elujanust lõõmavasse südamesse.

Tema tunneb kõiki omas surematu saatkonnas ja lõpuks — veel üht tunneb tema — Meeletust.

Tiivuline, vägevam kui torm, vahib ta tema järele vaenulisel pilgul ning tiivustab Mõtet oma jõuga, püüdes tõmmata teda oma metsikusse tantsu. . .

Ja Mõte vaid on Inimese Sõber ja ainult temaga on ta lahutamatu ning vaid Mõtte leek valgustab tema eel takistusi teel, elumõistatusi, loodussaladuste hämarust ning pimedat Kaaost ta südames.

Inimese vaba sõber — Mõte — vaatab igalepoole läbitungiva, terava silmaga ja valgustab halastamatult kõike:

— Armastuse verejanulisi ja häbematu püüdeid, tema soove võimu järele armastatu üle, püüet alandada ja ise alandatud saada ja — tulunduslikku räpast nagu tema taga;

— Lootuse kartlikku jõuetust ja tema taga ta lihast öde — Valet, ehitud ning värvitud Valet, kes valmis igal ajal ja igaüht lohutama oma ilusate sõnadega.

Mõte valgustab Sõpruse närtsinud südames tema arvustavat ettevaatust tema karedat tühja uudishimu ja kadeduse mädaseid täppe ning laimu idusid nende peal.

Mõte näeb põlguse jõudu ja teab, kui võtta temalt vangirauad, siis tema maa peal kõik hävitab ja isegi õigluse võsudele ei heida armu!

Mõte valgustab liikumata Usus piiramata võimu kurja janu, mis püüab orjastada kõiki tundeid ja usuhullustuse peidetud küüsi, tema rasket tiibade jõuetust ja — ta tühjade silmade pimedust.

Tema ja mina.

Mina kandsin põllult kive. Tema noppis vainult lilli. Ma kandsin kive, et oleks kergem künda — Tema noppis lilli, et nende õilmitsusest rõõmu tunda. Mis oli ühist minu kivil ja Tema lilledega? — Ent, kui Tema naeratas, tundusid mulle mu kivid kergemad ja Tema lilled ilusamad! . .

Oli see õnn? . .
Ja siis suudlesime esimest korda üksteist seal vainurajal, kus ühelpool minu kivinurm ja teisepool Tema õitsev lilleväli oli . . .

Siis täitis minu rinda põletav igatsus, mis ei ole iial kustunud, ehk küll mu üle on käinud sada kõuet ja langenud tuhat pisarat! . .

Läbi umbsete pilvede paistis Tema minu ees, kui helendav päikene; läbi tormi kajas ainult Tema hää, kui võimatu näkilaul . . .

Oli see armastus? . .
Mina kannan kive, millega on täidetud otsatult mu nurm, kuid Teda ei näe ma enam . . . Tema häält ei kuule ma enam, Tema huuli ei suudle ma enam! . .

Olen kandnud enese ümber kividest müüri, mis varjab mu pilgu õilmitsevale vainule . . . Neist tummadest kividest, mis ei omanda ühtki rõõmu- ega õnnetunnet . . .

Olen hüüdnud Teda üle selle müüri, aga Ta ei vasta . . . vaikib . . . On's tuul kandnud Tema hääle teisale ja unustus- hõlm katnud Tema südame? . .

Vaikivad ka need külmad kivid, kus valan oma pisaraid ja kellele olen avanud oma südame! . .

ELMAR PETTAI.

Tema astub võitluse ka surmaga: temale, kes loomad teinud, inimese, kes loonud luge- matu hulga jumalaid, filosoofia süsteemid, teadused — maailma mõistatuste võtmed, — valele ja simatult uurib teda Mõte — surematule Mõttele, — on vast- tik ja vaenuline see viljakusetu ning sageli rumalkuri jõud. Surm on temale kui räbalaet, kes käib mööda hoove ja kogub oma määrdunud kotti äraelatud, duse — edasi! ja kõrgemale! äravisatud, aga mõnikord varas- tab häbematu tervet ja tugevat. (Järgneb.)

MÕTTETERI.

Aeg näib igaühele tühi, kes ei täida teda mingi sisuga. Tee tööd nagu peremees, aga võta ta vilja nagu töömees.

Haavatud uhkuse armid on auks elu eest võitlejale. Sagedasti on vihkamine armastuse hakatus.

— Soovin teile kõigest südamest head edu! — vastasin mina, töö- poolest Hartvigsenile kõike head soovides.

Vaimustatud neist sõnadest lisas Hartvigsen omalt poolt veel juure:

— Tuleb välja nii, et minu äriosanik, Makk, ei oska üksi speku- leerida, vaid seda mõistan ka mina.

XVII.

Nüüd ei teadnud ma oluliselt, mis mõelda, millest kinni pidada. Roosa esines mulle hoopis teistsuguses valguses. Tema senti- mentaalne tegelemine oma surnud mehega, mis peale põlastuse mi- dagi suuremat ei väärinud, muutis ta minu silmis täielikult. Pealegi oli ta liig avalik ja lobiseja — kuna enne näis ta olevat liig peene- tundeline ja tagasihoidlik. Mina aga olin talle täiesti võõras. Kas ei lubanud ta seda enesele vast sellepärast, et liig palju minu piirita ar- mastust enese vastu uskus? Ja hiljem — siis nimetas ta mind liht- salt lapsukeseks!

Möödus jälle paar nädalat. Ma ootasin sügisest. Kord ilmus pa- runiproua minu juure ja algas:

— Seitse aastat järgimööda ei tunne ma enesel südant olevat. Nüüd ei usugi ma enam, et ta mul veel olemaski on.

Siis seletas ta pikalt laialt veel sellest, et tema süda olevat sur- nud, et ta käinud mõõdnud pühapäeval kirikus ja kavatsevat tule- vikus sinna minna alaliselt ja võtvat ka mõlamad tütarlapsed kaasa.

„Juba hakkas jälle Jumala orjaks!“ mõtlesin mina. Kirjutasin Roosale mõned read, pistsin kirja taskusse ja kandsin teda hoolega terve päeva enesega kaasas. Öhtul, kui juba pimenes, viisin kirja ära.

Siin alles sähvatas mul peast läbi mõte. kui raske saab olema kirja Roosale kätte toimetada. Roosa ukse juures seistes tõmbasin kirja taskust ja kohmetasin: ei või ju ma teda ukse praio vahele pista! Vangutasin endamisi mõeldes pead ja peitsin uuesti kirja taskusse.

Samasuguseid rumalusi tegin ma veel järgmisel öhtul. Kirjuta- sin uue kirja: vana põletasin ära. Ja mis ma kirjutasin? — Rumalusi: varsti lähen jahile, ma armastan teid! . . . Ah, ma olin siis tõesti laps! . . . Ikka lühendasin ja lühendasin kirja. Kolmandal öhtul kir- jutasin üsna lihtsalt: „Roosa!“ ja sellest näis mulle küllalt olavat. Ma panin kirja ümbrikusse, peitsin põue ja heitsin magama.

Vara hommikul, enne minu ülestõusmist voodist kuulsin kedagi oma uksele koputavat. See oli paruniproua. Ta seisab ukse taga, mantel õlal, kübar peas, vahib ringi, ei näe ega kuule midagi. Näh- tavasti oli ta väljas värskes õhus jalutamas käinud.

— Teie seletasite ju, et teil olevat sõber? — küsis ta.
— Kuidas siis! Vabandage, ma veel praegu tõusen üles. —
— Pole viga! Kui vana ta on?
— Minu sõber? Ta on kaks kolm aastat minust vanem.
— Kirjutage talle, et ta siia sõidaks. Kuidas ta nimi on?

— Munken Wendt.

— Kirjutage talle.

Suureks ehmatuseks nägin äkki Roosa kirja põrandal lebavat. Tahan, et paruniproua võimalikult ruttu ära läheks. Sellepärast luban Munken Wendtile kirjutada.

— Silmapilk! — kostsin mina: — kohe kirjutatan, kui üles tõusen.

— Aga ei võiks teie püssi selga visata ja talle vastu minna? — küsis paruniproua.

— Miks mitte! See on ju tore mõte.

Ah, see polnud siiski tore: just nüüd oli mul kõige vastikum ja kahju neist kohtadest lahkuda, millega juba niipalju olin harjunud. Kuu aega hiljem oleks see kindlasti kergem olnud.

Paruniproua küsis edasi:

— On ta üliõpilane?

— Munken Wendt? — Jah, on üliõpilane.

Nii võiks ta siis olla Martale õpetajaks. Benoni tahab ka omale õpetajat! — seletab ta kergelt huuli krimpsutades edasi.

Värin läbib mul keha: Munken Wendt Roosa majas! Ta on ju . . . Ta on ju niisugune saatana, nagu tuli! Kas ei oleks võimalik kuidagi paruniprouale vastu vaielda? Kiri lebas põrandal: aadress ülespoole. Kuid nähtavasti ei näinud ega kuulnud paruniproua midagi ja see andis mulle veidi julgustki.

— Munken Vend, võib-olla, ei kõlbagi õpetajaks, — seletasin mina. — Ma luban siis, kui üles tõusen . . .

— Siis mind pole enam koduski: lähen välja. Kirjutage talle kohe kiri: Jensipapa ootab seal all; ta viib sedamaid kirja ära. Ta läheb päevad ja ööd järjestikku. Aga teie minge talle silmnäol järele.

— Hea küll! — kostsin mina.

Tema silmi ilmus nagu rohkem mõistust, arusaamist. Näis, nagu oleks neid keegi kaugusest kutsunud. Ta silmitses tuba ümberringi.

— Aa! Vaat' siin on Aline pilt! — hüüdis ta, seinale vaadates. Minu poole ta omi pilke ei heitnudki. Viimaks aga küsis: — Kuidas siis jääb? Kas lähete täna?

— Jah, silmapilk! — kostsin mina.

— Noh, siis jälle nägemiseni! — Vabandage.

Ta läks ära.

Mina kargasin püsti, põletasin kirja ära, riietusin ja väljusin. Kell oli kaheksa. Paruniproua lahkus õuest. Tahtsin juba hakata minema tuttavat, lühemat teed kaudu, et ka kellelegi teatada, et nüüd lahkun ja lähen kaugele põhjapoole, kui äkki keegi tormab mulle suure kiirusega tagant järele. Ja see on Jensi-papa. Ta küsib kirja, mis ma pidavat temale andma. Ah, see pikakoivaline mehikene! Tema eest ei saa ta kuhugi pageda: ta ilmus ju oma käsutaja ülesandel minu juurde. Läksin ühes temaga tagasi: kirjutasin kirja. Tahtsin kirjutada lihtsalt, lühidalt, külmalt. Ja milleks oli vajagi hapuid nägu- sid teha? . . Saatust juhivad ju meid kõiki, aga see paruniproua ori

Kirjavahetus ja poleemika lugejate vahel.

Küsimusi ja kostmisi.

Kas on veel lootust leida elu-seitsilist.

Olen 27-das eluaastas, karske ja tõsiselt elule vaatava noormees, kuid vanameelne ja ajast mahajäänud. Alati puuduvad minul sõnad, kui vestlusse satun mõne praegusa daamiga, mispärast ka mind põlatakse. Olen omanud keskkooli hariduse, ja seejärel ka kindla eriala, kuid kõige juures olen kaotanud lootuse leida puht- ja sügavhangelist eluseltsilist, kellega võiksin ühes rännata läbi mässava elumere.

Omas senises tutvusringkonnas pole ma sarnast naislingi leidnud, kes oleks suutnud mu tundeid tõsta sarnase kõrguseni, nagu seda enesele olen ettekujutanud. Kõik minu tuttavad ei jäta küll välistelt midagi soovida, kuid hingeliselt leian ma, et neis ei kuulu minule midagi ettekujutavat.

Ma pole ühelgi naiselt nõudnud midagi võimatut, peale puhta, sügava ja hingelise armastuse, mis minu arvates iga naise kohus oma „armsa ja truu“ mehe vastu. Ei hinda ka naise minevikku, ainult tulevik kuulugu jäädvalt minule.

Palun kõiki lugup. „Abielulehe“ lugejaid siin minule abiks tulla ja nõu anda, kuidas võiksin pääseda sellest keerdsõlmest edasi, vastu õnnelikule abielule, mis oleks õnnetoov ja päikeseküllane, nagu ta ühel õnnelikul abielu hingel peaks olema.

„Gusty“.

Vastus „Juhanile“ („Abieluleht“ nr. 21.)

Kui vastastikune armastus abielu mõlemal pool — on võimatu, et puudub usk teise armastusse. Tähelepanelik mees, samuti naine, võib ikkagi veenduda ajajooksul teise tundes. Kui aga ikkagi kõige peale vaatamata uskumata ollakse, see on juba ebanormaalsus, maania uskumata olla.

Vastus „Lootus-unistusele“ („Abieluleht“ nr. 21.)

Kardan, et Teie patukahetsused ja arusaamine enda teguviisist on hilinevad, nagu isegi lõpuks aru saate. Ainuke pääsetee ehk oleks — kui pole Teil armsamaga kohtamiseks lootusi ja Teil teada tema elukoht — kirjutada ja paluda andestust, kui suudate ja enalate seda alandavaks ei loe. Kui ka see ei aita siis — omad viitsad peksavad!

Frederic Rex.

Vastus „Gratiale“.

(„Abieluleht“ nr. 21.)

Mulle teeb suurimat lõbu Teie vastata, eriti ses suhtes, mis puutub Teie imestusse. Kuid ikka ja alati kuulevad ja näevad naisterahvad ühtemoodi ning mehed sama asja teistviisi. Kindlasti olen puuderdamise vastu avallikus kohas ja nimetan seda kasvatamuseks ja häbemuseks. Kuid kui keegi leiab, et peab end „tolmutama“ oma buduaaris, siis viibib see inimene teadmatuses puuderdamise kahjulikkusest. Iga ärimehe artiklil peab ju tarvitaja olema. Imestada tuleb, miks ei ole sõõgisaalides ja avalikes kohtades puuderdamine keelatud, nii nagu suitsetamine, kus seda vaja leitakse. Iga avaliku kohta ei või ju mõne ilusama näokese pärast (puuderdajate arvates) buduaariks muuta.

Need, kes igalpool end puuderdavad, ei tea vist ka sugugi, et nad sellega oma ilu rikuvad: puuder kleebib näo higiaugud kinni, mille läbi nahk loomuliku värvingu, teinti, hoopis kaotab. Kui juhtub nüüd sarnane näokene puuderdamata ette tulema, siis ei tea tuiat, mis näokarva muutmise kohta, mõne päeva jooksul, öelda.

Ma peaksin päris naljaveid olema, kui arvaksin, et olles neiuga, ütleme, aasta tuttav, tema harjumused ja kombed kõik tean. Keegi kirjanik ütles kord, et alles abielu hakkab naine oma kombeid näitama. Kommete mitteeldivuse pärast ei lahutata aga ühtki abielu. Nii siis tuleb nendega leppida ehk välja peksa. Peksmise pärast lahutatakse aga abielu küll ja kui naine tahab abielu jätta, siis peab ta mõned kombed ikka välja laskma peksa. See Tallinna proua, kellest meil jutt oli ja omale mehe valis (kindlasti ei valinud teda mees), seletas kord mehe küsimusele: „kuidas valmistatakse „minuti klops“, et see „minuti klops“ visatakse minutiks pannile ja ongi valmis...“ Sai nüüd mees aru, mismoodi valmistatakse? Tegelikult õpitakse ka pruuti alles naisena tundma.

Keegi teine proua Tallinnas kolab õõsel mehe taskute kallal ning peab seda „õilsaks kombeks“ paranduse nime all. Kuidas saab sarnast ja teist kommet mees enne abiellumist tundma õppida, kuna pruudi põlves ühes toas ei magata, ning teadmata, mis tulevane õõsel teeb. Nii siis kallil „Graatia“ — oma mõistuse ja otsustamisvõime panem ja ikka abi-

elus uhkelt ja iseteadvalt mängu. Abi-nõusid on seal aega muidugi mitmesuguseid proovida. Mõnele naisele meeldib ka peksmine. Lugege vastavat kirjandust!

„Kandidaat“.

Vastus „Juhanile“.

(„Abieluleht“ nr. 21.)

Kaks hinge leidnud kord vastastikuse armastuse — abielluvad. Ja nende elu on armastus. Olguigi, et mõõduvad aastad, ei tea kui palju. Kuid see ei ole veel kõik. Nüüdne elu näitab selget pilti, kuidas abiellutakse. Väikene arv, kes abielluvad armastusest. Suurem jagu abiellub just selleks, et omada rikkust, häid kohti, ning mitmel muul põhjusel. Sest puudub armastus, mis peaks just olema. Alguses läheb elu kaunis viisakalt. Kui aga möödab n. n. „mesinädalad“, siis algavad etteheited, ohked, pisarad. Ja mis on siis nende elu? Lihtsalt sunnitud, ja muud ei midagi.

Abielu peaks olema püha. Kuid kes sellest tahab kinni pidada? Tihti öeldakse: „Eks armastus tule pärast!“ Millest ta siis pärast peaks tulema? See oleks küll niisama ainult öelda. Kes tahab abielluda, siis juba armastusest, ja sellega, kellelt võid saada vastuarmastuse.

Jukky-Jacky.

Vastus „Nõuta Hella'le“.

(„Abieluleht“ nr. 21.)

Armastust avaldada inimesele, keda armastad, pole põlatud. Olgu siis, kumb pool seda esimesena teeb. Muidugi siis toob pilkeid esile, kui avaldatakse armastust sellele, kes vastu ei armasta. Olete aru saanud, et tema teid armastab, kuid isegi seejuures arg, siis soovitan teid küll temale ettepanekut teha. Tema ise tahaks seda teha, aga kardab, et teie seda ära ütlete. Ta ei taha lihtsalt selleks pilkeid tuua esile arvestab sellega, et räägite kogu ilmale, kui ära peaksite temale ütlema. Muidugi on see piinlik, kui inimene tahab midagi, ja siis ära öeldakse. Tehke proovi, — usun: ta saab teile ütlema: „Ma tahtsin sedasama, aga mul ei olnud selleks julgust!“ Olge julge, te ei satu seltskonna pilke alla, et avaldasite esimesena armastust. Soovin teile, Hella, head kordaminekut. Saagu teie abielu õnnelik olema. Saagu ka teie abielu armastus ja üksmeele valitsema!

Jukky-Jacky.

On langenud sireli õied...

On langenud sireli lillakad õied,

On purunenud unustusniit...

Jääbunud kevadöö armud ja õnned:

Laulab siin õõbik veel igatsusviit...

On langenud sireli lillakad õied...

On katkenud unustusniit,

Rinnas mul valude punased õied:

Jing kaugele ihkaks kui siit!...

Tormifind.

Vastus „Vanameelsele naisele“.

(„Abieluleht“ nr. 21.)

Täna kursi andmise eest. Näib, et Teie Kolumbuse aegne ei ole, kus umbes purjetati, ilma kursita, ükskõik kuhu. Mina olen umbes sest ajast, mil aeroplaaniga hakati lendama ja millelt kurssi nii seatakse, kuidas juhile meeldib. Nii võtsin ka mina kursi Teie kui ka „Graatia“ poole ja tormasin umbrorpu peale, ükskõik mida Teie enne omavahel seletasite.

Oluliselt ei ole ka tähtis, mille poolt ehk vastu üldse naisterahvas on. Olge lahke: Minule tuttava moeäripidaja juurde astub preili või proua sisse ja soovib kübarat. Moeäri pidaja, pr. X, laseb ostja kübara välja valida, see aga ei ole millegagi kübara juures rahul ja palub ümber teha. Pr. X läheb kübaraga teise tuppa, istub seal veidike aega ja toob kübara tagasi, ilma et midagi oleks ümber tehtud. Ostja on nüüd kübaraga rahul ja ostab selle. Noh, mis teie ütlete niisuguse „poolt ja vastu“ olemise kohta?

Kui „Graatia“ ei tahtnud mehele aluda, aga pärast jälle allub, eks see ole naisterahva iseloomu joon: ta allub siis, kui teda jõuga ja nõuga painutatakse alluma. Naisterahvas tahab tõendusi, kas mees teda armastab. Keda ei armastata, sellega ei tehta ka tegemist. Kaukaasias on üks suguaru, kus peigmees oma pruuti enne pulmi jõu ja vägivallaga peab võitma pruudi enda tahtmisel, siis alles tunnistab pruut selle mehe enda omaks, kui tugevama. Nii et, kui Teie tulevikus kavatsete jälle „poolt vastu“ olla, siis annan ma lahkelt Teile õige kursi kätte. „Graatia“ on nähtavasti neiu, sellepärast küsib ta: „kas tõesti mina pean“. Naine teab, et ikka peab, kui mees tahab.

„Kandidaat“.

Vastus „Nõutu Hella'le“.

(„Abieluleht“ nr. 21.)

Mina isiklikult ei pea alandavaks, kui naine mulle armastust avaldaks. Tunnaksin tema vastu ikkagi lugupidamist. Elus juhtub ju olukordi, kus tarvis tegutseda ükskõik kummal. Kui nõrgem, arglikum on saamatu — loomulikult peab tugevam ohjad oma kätte võtma. Seekord näite Teie hakkajam olevat. Muidugi on neil kindlasti piinlik armastust avaldada, ja üldse ei peeta seda heaks kombeks. Kui aga seisusevahed kõne all (näit. rikas naine, vaene mees) ja töine armastus mõlemal pool, varandusline küsimus aga õrnem külg, siis tuleb sageli naisel algatus oma kätte võtta. Ei tahaks siiski uskuda, et Teie armastatu nii arg, saamatu on, et laseks ennast teist kosida. Kui olete leidlik, kujundage, juhtige olukord niikaugele, et see armastuse avaldamine tuleb mehel iseenesest. Ühel tõsisel, tubliil mehel peaks ikkagi niigi palju julgust olema, et need paar sõna öelda. Kui see julgus puudub, siis ei ole ta mehe nime väärti.

Frederic Rex.

Vastus „He'gale“ Pääskülalt.

(„Abieluleht“ nr. 20)

Mis lähevad korda Teie teiste armastamis Teie eraelu suhtes! Jätke need ja elage, võideldge! Pealegi on inimeste arvamisest mitmesugused — kõigi soove on võimatu täita. Mis puutub uute eluseltsiliste leidmisel — küllap selles suhteski veab Teil. Üldiselt on raske öelda, kuis keegi mees Teie endise vabaabielu peale vaatab. See ripub ära mehe iseloomust: on ta korralik, arusaaja, — ei tee ta Teie mineviku suhtes suurt küsimust. Ta võtab Teid sarnasena kui olete.

Frederic Rex.

et võin terve korvitäie rõisikuid korjata. Loodan Teie abi peale, Tamara Nikolajevna!

— Noh, muidugi olen ma teie truu kaaslane!

Männikus oli kerge hingata. Üksteisega juteldes ja metsa all kõndides leidsid sõbrannad seal terved pesakonnad ilusaid, rõisikuid, millega varsti täitsid paani Juulia korvi.

— Paani Juulia, kas teate, mul on üks imelik mõte sügavasti südamesse tunginud. Teie olete juba kana ilmas elanud ja oskate rahulikult elu keerdküsimusi lahendada.

— Teatage mulle omad kahtlustused, Tamara Nikolajevna!

— Mõne aasta eest tutvunesin inimesega, imeliku, meeldiva, väljapaistva inimesega... Ta jättis minu hingesse sügavad jäljed. See inimene on nagu tervest maailmast loobunud. Tema tundub seestmiste jõudu, piirita headust. Mulle tundub, et ta teab palju saladuslikku ja harilikke inimestele seni tundmatut ning arusaamatut. Esimese üürise kohtamisega sõlmus meie tutvus. Mind valdas armastus, elu, kirg... Kuid millegi pärast tahaksin unustada seda inimest, kuid täielikult ei suuda seda ometi. Alles hiljuti oli jälle juhus, mil kohtasin seda inimest... siin mõisas. Kohtasin teda rõõmsalt ja soojalt, nagu ikka harilikult lähedate ja tuttavate inimestega juhtub. Tema oli minu avaliku kõneluse pealtkuulajaks minu vana mineviku sõbraga. Tema huultelt lootsin leida troostisõnu. Kuid see, mis ta mulle ütles, ei olnud sugugi troostiks. Tema sõnad haavasid mu haiget südant, tungisid sügavasti minu mõistusse, minu aju. Ta viskas mulle näkku terve rea süüdistusi. Mõlen endamisi tihti sellest, püüdes ennast ägedalt kaitsa. Püüan ennast õigeks tunnistada ja samal ajal usun ennast. Aga vaat, millest tahaksin, paani Juulia, teiega kõnelda.

— Kuid milles süüdistas teid see huvitav inimene?

— Valjus egoismis, paani Juulia. Ta hääl, täis rahulikkust, kolab veel praegugi minu kõrvus: „Teie ootasite ja loodate elust ainult isiklikke hüvesid. Õrn armastus, kunst ja kuulsus, meeletu kirg... see kõik on ainult iseenesele. Aga teie ümbruses kostavad kurbuse ohked, vaesus, viletsus, haletsemisvääriline võitlus elu eest. Teie isegi ei märka seda. Teie sammute uhkelt mööda, olles joobunud „oma isiklisest õnnest“. Ja teie saate alati kannatama, sest teie armastate ainult oma „minat“. Paani Juulia, on tal õigus?”

— Tal on õigus... ja ei ole ka, — kostis paani Juulia pärast pikka vaikimist. — Õigust ei ole tal sellepärast, sest inimene ei ole ju jumalus. Ta on jumalast loodud, et „elada“... töötada, armastada ja sigineda. Seni, kui ta on noor, kes võib teda, Jumalast antud isiklikust õnnest ilma jätta?

Aeglasel sammul lähenes ta leitnant Taini pallile ja tõstis kindla käega üles.

— Oma käega annan teile, leitnant, palli tagasi. Loodan, et see on suurim vabandus, Tunnistan enese võidetuks — kroketi mängus. Nüüd jääb järele veel üks asi — nimelt: armastajaile täielikku õnne soovida.

Krahv tegi korrektse kummarduse ja eemaldus üsna rahulikult. Kui kalliks läks aga temale see rahu maksma!

Metsikust võidurõõmust põlevad printsess Tiina silmad kustusid kohe.

— Siin on minu käsi teile, leitnant. Teie olete võitja!... Kuid see naeratus ei ole loomulik, vaid võltsitud. Tiina häälest kostab vale toon.

Ootamatust õnnest joovastatud leitnant Tain vajutab neiu väriseva käe oma kirglikele huultele. Tema võitu kroonib tänulik meel, jumaldamine ja katkendlised sosistamisid, nagu lapselik vada.

— Kuid siiski, leitnant, teie seisukorras ei oleks mina krahv Selvinile mitte tema toorust andestanud... — lõpetas Tiina.

Kiirel sammul kõmpis krahv Selvin oma võõrastemaja poole. Ta toimetas, nagu kuutõbine, ilma enesele aru andmata oma tegevusest. Sama masinlikult lukutas ta ka oma toa ukse, langes tugitoolile, kattes kätega nägu. Meelepaha ja metsikus mässasid meeletult tema hinges. Printsess Tiina armastab teda ja meelega andis oma käe sellele ussikesele, leitnant Tainile. Kallis, mõistuseeta lapsukene! Mõne minuti ülevõimu eest ohverdas ta oma elu. Ja tema, krahv, ei suuda Tiinat selles takistada. Nagu uppuvalt laevalt päästetakse ainult lapsi ja naisi — nii päästis tema oma meeletusetormis ainult oma enesearmastuse jäänused. Ja nüüd on kõik lõpetatud. Printsess Tiina ei loobu kättemaksmise juubeldamisest!

Krahv tõusis äkki ja hakkas mõttetult mööda hiiglasuuri tube edasi-tagasi kõndima. Ja siis langes tema piik laual lebavale, alles avamata telegrammile. Ta taipas kohe, kust see oli saadetud.

„Krahvinna on raskesti haige. Sõitke kohe!“

Sel nukruse ja meeletu hetkel näis kõik muu üsnä ükskõik olevat. Ta võttis sullepa ja kirjutas lühikesel — lakoonilisel vastuse:

„Sõidan“.

Elu on purustatud — täielikult hävitatud. Millise hiiglasuure õnne oleks ta leidnud, abielludes printsess Tiinaga! Kuid nüüd on kõik otsas. Uhkelt ja tagedalt kõrvaldas printsess Tiina tema — krahv Selvini.

Kirjavahetus ja poleemika lugejate vahel.

Vastus „Looduslapsele“.

(„Abieluleht“ nr. 21).

Kes vanadest ei tahaks olla noor?! Kelle vananev süda ei ihkaks nooruse järgi?! Kas ei tekita see nende hinges igatsusi, nähes kuis noorus hullab, naudib lõbusid, võtab mõtlematult elult, mis võtta on? Eks need nägemused vananevas inimhinges loo mälestusi möödunud noorusest. Vana — ta tahab olla noor. Eks võitle ka surija surmaga elu eest. Samuti võitleb vananev noorus oma viimast suurt võitlust. Ta haarab, hoiab kramplikult kinni igast olevusest, nähest, mis tuleb meelde möödunud aegu. Just see ülemineku aeg sageli on traagilisem inimelus. See on kui võitlus olemasolu eest. Viimse hingetõmbega, viimase pingutusega võideldakse iga mööduva hetke pärast.

Kuna noortel elujõud, noorus, sageli üle keeb — ahnitsevad vanadki selle järgi, tahtes end soojendada s'ens nooruspaikse paistes, tahtes osa saada nooruse tunnetest.

Lõpuks — eks seegi ole tunnus igatsusest nooruse järgi, kui juba vana väikeste laste hulgas tunneb end noorena, elab kaasa nende mured, rõõmud. Oma ja laste-lastest ei maksa rääkida. Omasuguste vanadega koos viibides puuduvad viimastel tunded, milliseid omavad noored, selle tõttu puudub vanadel huvi vanadega seltsimiseks. Muidugi minnakse ka liialdusteni noortega seltsimisel. Siiski sellised liialdused on rohkem vanaduse kui ebaloomulikkuse tunnused, kuigi ka erandeid on. Tarvis vaid mõista vahet teha, mis loomulik ja mis ebaloomulik. *Frederic Rex.*

Vastus „Vanameelsele naisele“.

(„Abieluleht“ nr. 20.)

Armuline proua! Kõigepealt pean Teile ütlema, et mul tõesti ei ole seda imerohtu, mis pimedad nägijaiks teeks, ja sellepärast, olles süvenenud Teie kirjutisse, kahtlen väga, kas õnnestub mul see seekordki. Eeldades, et jannunedes tarkuse järele Teie siiski omate tsipake lahtist mõistust, püüan, Teie soovile vastu tulles, seda siiski teha, kuid ei imestaks sugugi, kui Teie ka seekord minu kirjutises eba-järjekindlusi leiata — on olukordi, kus see mõistatav.

Algan siis sellega, et juhin Teie tähelepanu asjaolule (milline teil nähtavasti alatihti kordub), et on väga lihtne leida eba-järjekindlusi teise man, kui tema ütelused ümber pööratakse. Mida teete teie aga minu ütelusiga

minu eelmises vastuses teile („Abieluleht“ nr. 19): „Pole öelnud, et just mehed peavad lahkarvamiste puhul järele andma“? Järeldate sellest, et ma üldse ei soovinud meeste järele anda. Kuid millest? Kui A on vale, siis sellest ei järele veel, et B on tõeline. Arvan teadvat, et kaks vastupidist otsustust võivad mõlemad ühel ajal valed olla. Loodan, et seda isegi tunnistate, ja edaspidi mitte enam nii teiste eest ei muutu, vaid esimeses järjekorras selle eest hoolitsete, et teie oma mõtlemise normatiivsus rikutud ei saaks.

Kui mainituga valmis olete, soovitan teile edasi minu eelmine vastus veel kord täie teadmisega läbi lugeda, kust siis teile avanema peab põhjus, miks soovitasin sarnasest asjast, nagu enese kunstlik ilustamine, mitte tülis-küsimust teha. Pealegi võite juba sealt vabalt välja lugeda selle ideaalse lahendusviisi, mille järele nii väga huvi tunnete. Silmaspidades, et mul täpsed teated puuduvad teie võime kohta, ütlen siis vaeva kergenduseks, et seda piiritleda võib ühe sõnaga — leplikkus. Kuna aga „Don Juan“ kinnitab armastavat oma naist, siis ei tohiks talle raskusi teha hoiduda tüli väljakutsumisest, kuna ei ole armastust ilma leplikkuse ja andestamiseta.

Loodan, et teile sellest tarkusest piisab ja seda ära seedida suudate, kui aga see nii ei peaks osutama, siis võite seletuste hankimiseks veelgi minu poole pöörata — olen valmis hädalist aitama.

Lõpuks leian, et oleks vägagi kena, kui meie armas abielumees ise sõna võtaks ning avaldaks, millise tee ta õieti valis. Kas lubas ta armastust teile tarvitusele võtta surveabinõusid naise vastu oma tahte läbiviimiseks, minnes sellega kas või kohtulauani, nagu „Frederic Rex“ seda soovitas, või — leidis ta ikkagi, et need kannatused, mida armastatu üleelama peab, olles sunnitud valima kahest pahast vähema (lahutus või loobumine ilustamisest), need pisarad, mida ta võib-olla valab loobudes oma armastust harjumusest, kaaluvad ikkagi enam, kui ta puht-egoistlik soov näha oma naist sellisena, nagu see talle meeldib. *Mees.*

Vastus küsimusele: „Miks on see nii?“

(„Abieluleht“ nr. 21-)

Looduses püüab igaüks paremaks ning täielikumaks saada, kui mitte teisiti, siis vähemalt oma järeltulijate

kaudu. Seepärast on see loomulik, et vanad naised noorte meeste vastu õrnamaid tundeid kannavad, ning loomulik ka, et vanad mehed noorte neidude vastu huvi tunnevad.

Nomen nescia.

Vastus „Frederic Rexile“.

(„Abieluleht“ nr. 20.)

Mitte väga ammu oma vastuses „Hingelisele mehele“ („Abieluleht“ nr. 18.) avaldasite mõtte: „Armastus andestab kõik“, ja usun, et selliselt ka tõesti mõtlesite, kuid nüüd leian, et millegi pärast ei taha teie seda enam tunnustada, ehk küll selleks vastavad eeltingimused olemas. Või on teile omane opereerida mõtted ja nii, nagu see kasulikum enese seisukoha kaitseks. Ei tahaks, kuid olen sunnitud seda uskuma lugedes teie vastust meie lemmikule „Gratiile“. Kui ei, vastake siis, miks peab teie arvates just naine mehe heaoluks end ohverdama, loobudes mehe soovide täitmiseks enese harjumustest ja rõõmudest, kuna mees seda teha ei pruugi? Kuna, teie oma sõnade järele, mõlemad armastajatest abielupoolest ju teise silmist loevad nende soove ja armastuse tõttu seda loomulikult rutavad ka täitma, siis, mispärast ei või mees, nähes koguni küllalt selgelt millist rõõmu naisele üks harjumus teeb (käsioleval korral kunstlik ilustamine), loobuda armastatu kasuks oma soovist näha naist ilma selle mittemeeldiva harjumuseta? Kas on mehe armastus vähem naise omast, või milles seisab siin teie arvates üldse see vahe, mis lubab meest ka armastades (jutt on muidugi kõige palavamast armastusest) üldse nõudega esineda naise vastu ja see temas mitte kohe ei lämbu? Koguni võimalikuks peate sealjuures surveabinõude tarvituselevõtmist mehe poolt. Millest see läheb?

Loomulikult, kui armastaja naine teab, et mingi tema tegu on ei meeldi mehele, siis loobub ta armastuse tõttu sellest, kuid juba enne seda peaks armastaja mees samuti armastuse tõttu loobuma mõttestki üldse esitada sarnast nõuet, kus enese soovide täitmine sünnib armastatu heaolu arvel. Soovi esitamine kaib ju enne selle täitmist ja — uskudes teie sõnu — ka mees püüab täita naise soove.

Teie kirjutises on seesmine vastolu Oletame, nagu ütlete, et armastajad, ei ootagi kunagi asi areneb kategooriliste nõudmisteni, vaid loevad soove juba üksteise silmist, kuid — mõelge

Uõta need lilled!

Võta need kannikesed ja kata oma pale nende sininaeratusega. Võta need punased armastusõied, mida ma noppin'd oma südame nurmedelt, ning ehi nendega oma rinda! . . —

Võta ja ehi. . . ainult hetkeks, ainult täna, ainult seni kui annab uusi mõni teine. . .

Sest nad paistsid õitsele Sina; paistsid vara, ehteks oma tundmuseis manglevalle rinnale. . . Nad oleksid võinud vilja kanda, aga ma pidin nad murdma Suile ehteks. . . ainult ehteks.

Olen ohverdanud Suile oma noorusaja, millega oleksin jõudnud lähedale oma hinge täielikkusele. Ent mille poole nüüd pean veel aeglase sammudega astuma, sest — liig raskeks on kuhjunud elukoorem. . .

Võta need viimsed äraunustamise lilled ja suru nende pärg oma südamele ning randa siis oma langevat rada! . .

Ja kui kohtume elus, ära küsi enam õisi, sest — kes võib niidetud põllult õisi nõuda! . .

ELMAR PETTAI.

järele — kas on see mehe poolt naise silmist ta soovide lugemine, kui ise esineb kategooriliste nõudmistega? Või olgu ka palve. Kas ei muutu ka palve sarnasel juhul nõudeks? Kahtlemata, sest palve — see muutub ju vastaspoole armastuse läbi, mis sunnib täitma armastatu soove, otsekohe sundivaks käsuks. Palve, see on armastajale isegi tähtsam, kui igasugune kategooriline nõue või sund. Kui ütlete, et armastajad püüavad täita üksteise soove, ja tunnustate tõiasja, et igasugune soov peab käima enne võimalust seda täita, siis peate ka mõnma, et armastajat ei luba ta armastus kunagi esitada nõuet, palvet, lasta silmist paista ega üldse tekkida soovi, mis vastolus oleks armastatu soovidega. Ei saa ju, ühel ja samal ajal lugeda teise silmist soove, et neid täita ja ühtlasi esitada kategoorilisi nõudeid (ka palveid, silmist lasta lugeda jne.), mis ei arvesta nende soovidega.

Usun, et nüüd isegi tunnustate, et sel teel, nagu teie seda teete, küsimust ikkagi lahendatuse ei saa lugeda, kuna kindlasti midagi teie mõttekäigu lonkas, sest kummutate ise oma väited. Kui soovite, võite minuga polemiseerida, kuid peate omale otsima uue lähtepunkti, kui ei taha ka edaspidi kaotajaks osutada. *Mees.*

Vastus „Lootus-unistus'ele“.

(„Abieluleht“ nr. 21.)

Kui ta teid on armastanud, isegi teie peale olnud armukade, nagu te

ise oma kokkuvõttes kirjeldasite, usun siis on teda kaunis kerge tagasi võita. Kuid millega on see põhjendatud, et ta teid unustas? Ta armastas teid — kuid teie olite jonnakas, tahtsite lihtsai mängida temaga. See tõesti ei olnud ilus teie poolt. Parem oleks võinud öelda: „Me teed ei ole ühised, me eesmärk pole üks, sa ei meeldi mulle, ma ei saa sind armastada — seepärast unusta!“

Teil oli aga tundeid tema vastu, isegi armastuste teda. Ja siis toimisiite sarnaselt!! Tahtsite vist heal meelel näha, kuidas ta teie ees põlvitaks ja oma palvepisaratega teie jalgu niisutaks. Uskuge, mu tundmatu, see on juba liig nüüdsel kultuur-ajajärgul.

Kui nüüd teil on igatsus tema järgi, siis ei ole küll muud teed, kui temalt andestust paluda. Ja kui see teda ei painuta — siis olge rahul saatusega, sest see on teie enda süü.

Jukky-Jacky.

Vastus „Helmile“.

(„Abieluleht“ nr. 19.)

Kui tahate abieluõnne omada, siis abielluga mehega, keda armastate. Tahate aga rikkust saada, siis loomulikult teiega hiljem. Kui tunnete, et Teie pole õnnelik, siis ärge kurtke asjalt; rahaga ei omata, õnne, vaid armastusega. Miks siis kahtlete, kumbaga abielluda, kui Teie süda eelistab meest, keda armastate?

„N. Nõmm“ — Regviidust

(Järg 8. lhk.)

Sündinud printsess ei taha olla näitlejanna Gurskaja asemikuks!

Ja selles peitubki tõetuum! Näitlejanna purustas krahvi elu, näitlejanna on kõiges süüdlane, et tema elu praegu hävines, et kõik tema lootused purunesid.

Ning südames, kus enne leegitses armutuluke, vilgub nüüd vihkamine. Tingeduses napsas ta laualt oma lühikese telegrammi ja rebis närviliselt puruks.

—Ma ei sõida! Ma ei sõida sinna tagasi!

IV peatükk.

1.

Aeglaselt, kurvalt venisid päevad päevade järele. Näis, et neil ei tulegi lõppu. Kuid meie maakeral, siin surelikkude riigis, ei ole midagi lõpmatut. Mõõdusid viimased suvikõued. Puude rohelistele lehtedele asemele ilmusid punased ja kollased. Ööd muutusid külmemaks, taevast helgemaks.

Maara, pea täis kurbi, raskeid mõtteid, hulkus mööda metsi ja põlde, lamades tundide kaupa laialipillutud heinasaaduses, silmitsedes kahvatut taevast. Nukrus neelas kõik tema mälestused, kõik lootused ja plaanid. Nukrus rõhus teda.

Krahv Selvinilt ei olnud ta enam ammu kirje saanud. Esmalt ta ootas ja lootis, kuid viimaks ei oodanud ega lootnudki enam. Üks oli aga alati kindel, et Biarrizi tuli raha saata.

—Kuid ükskord peab see keerdsoilm ometi ikkagi lahene-ma, — mõtles Maara. — Kord peab ta ikka kodumaale jälle ilmuma, oma ametikohuste täitmisele asuma, sõjaväeteenistusse astuma. Kuidas teda vastu võtta? Kuidas tema hoolimatu-sele ja halastamatusel reageerida? Kas kõik andestada ja unustada ning sõnakuuleliku orjana langeda tema jalge ette!

Kuid naiselik uhkus kisendas:

—Tema, krahv, peab ennast õigeaks tunnistama, peab andestust paluma!

Ennast õigeaks tunnistama ja andestust paluma! Maara jahmatas, ja tema süda tuksus kiiremal. Oo, kui see oleks võimalik! Sest „andestada“ — oo, milline õnn see küll oleks!

Maara oli end ammu juba unustanud: ta kandis hooletult selga tõmmatud koduseid riideid ja lihtsalt juuksoengut. Ta ei tarvitanud peeglit, — sest sealt peegeldus talle tema nägu, muutunud, kahvatu, tusane nägu. Ta tundis enese umbes 10 aastat vanem olevat, kui tõepoolest oli.

Ja kaks inimest — truu Kati ja õiglane mõisavalitseja — need jälgisid hooliga teda ning pidasid vahetpidamata nõu: „Mis teha? Kuidas toimida?“ Toatüdruk püüdis prouaga haiglasest küsimusest juttu teha, kuid proua hoidis sellest teemist külmalt kõrvale.

Jah, ta ei ole terve, ei tunne end hästi. Kuid halb meeleolu ei ole igakord veel suurim õnnetus. Parim abinõu tema ravimiseks on — täielik rahu. Luuramised ja järelepärimised ainult hullustavad teda.“

Ja tõepoolest, Maaral on paha. Toitu ta peaaegu ei puudutagi. Ennetundmatu nõrkus piinab teda. Silmis pimeneb, peas pööratab. Mustad mõtted ja nukrus hävitavad tema tervist.

2.

— Teie hiilgus, ärge pahandage minu lihtsuse üle! — algas valitseja, kübarat peast kergitsdes ja trepi alumisel astmel peatus. Maara luges laisalt hommikul kohvilaua pealinnu uudiseid.

— Tere, Vitold Fedorovitš! On midagi uudist jälle? . . Ja ükskõikne kõnetoon nähtavasti avaldas ja ütles, et midagi uudist, ega üllatavat talle ei või olla.

— Mul on enese jaoks küll suur ja väga meeldiv uudis: mu ema sõitis mind külastama. Vana inimene tahaks hea meelelega teiega tutvuneda ja paar sõna kõnelda. Ta on ka mul peenike ja haritud inimene. Teie hiilgus, ärge otsustage seda minu järele! . .

— Rõõmustan väga temaga tutvunedes! — kostis Maara samal ükskõiksel toonil. — Paluge oma ema siia — minu juurde!

Vanaeit, paani Juulia, meeldis kohe Maarale. See oli lahke, kõhetu, eriliste maneeridega, intelligentne ja palju lugenud naisterahvas. Ta külastas tihti Maarat — kord rõdul, kord tiigi ääres, siis juhuslikult jalutuskäikudel. Paani Juulia oli alati rahulik, tasane, kuid samal ajal ka energiline, mõjudes Maarale rahustavalt. Ta püüdis kõigiti Maara mõtteid nukrusest ja kurbusest kõrvale juhtida.

Poeg oli teda noorproua traagilisse seisukorda pühendanud. Ja krahvi suhted oma naise vastu sundisid vanaeite väga imestama.

Harilikudest pealiskaudsetest asjadest mindi vähehaaval intiimsematele teemidele. Vajadus — oma seesmist põrgut tühjendada — piinas Maarat hirmsasti. Ja vähehaaval usaldas ta paani Juuliale omi saladusi ja ärevust. Vanaeit rahustas, ergutas ja juhtis kõrvale tontlikud pahad mõtted — ja viimaks arenesid nende suhted soojaks sõpruseks.

3.

Nagu alati — elav ja naeratav — paani Juulia ilmus jälle härrastemaja terrassile. Rahutult libises tema pilk üle Maarale kahvatu näo.

— Head hommikut, Tamara Nikolajevna! Tean, et teie vara hommikul tõustute, juba väikse valge ajal olete üleval. Tulin teie järele. Lähme metsa! Vaadake, mul on korv kaasas. Nüüd sadas head seenevihma, maa on märg, ma arvan,

Sport.

Max Schmeling hävitas Young Striblingu.

Juba sept. kuul ilmameistril võistlus Primo Carneraga.

Kui sakslane Max Schmeling mõõdunud aastal Nev-Yorgis ameeriklase Jack Sharkey võitis rohkem kui seagases olukorras, ei rahuldanud see neist kedagi peale sakslaste. Puhast võit jäi siin tulemata, kuna M. Schmeling oma ilmameistri tiitli saavutas nimelt vastase diskvalifitseerimise läbi.

M. Schmeling lubas peale võistlust J. Sharkeyle revanschi. ent loobus hiljem sellest, mis lõppes sellega, et ilmameistri tiitel mõõdunud sügisel kuulutati vakantseks. M. Schmelingit ennast loeti siiski veel edasi tugevaks kandidaadiks sellele tiitlile. Kusjuures ühtlasi otsima hakati temale vastast nende paljude poksijate hulgas, kes pidasid ennast niisuguse võistluse vääriliseks.

Peale pikki kaalutlusi leiti lõpuks M. Schmelingule kõige kohasem vastane olevat ameeriklane Young Stribling, omaaegne ameeriklaste suur lemmik.

Rjal, mil ilmameistriks oli veel võrratu Jack Dempsey, oleksid ameeriklased meeleldi tema järeltulijana näinud Y. Striblingut, sel ajal veel väga noort ja tublit poksijat. Mees võistles aga liigagi sageli, pidades näiteks 1925. aastal 55 võistlust, mis hävitasid sootuks tema vormi. Y. Stribling näis olevat juba lõplikult allakäinud ja loobus ka 1926. aastal poksimisest.

1929 a. kui hiljuti Tallinnas käinud ilmameister Gene Tunney loobus poksimisest, alustas aga Y. Stribling uuesti võistlemist, seades omale sihiks ilmameistri tiitli võitmise. Võites rea nimekaid mehi, nende hulgas ka praeguse Skandinaavia meistri norralase Otto von Porrti, Pariisi olümpiavõitja, murdiski praegu juba 27-aastane Young Stribling omale tee ilmameistri võistlusele.

Kuna ameeriklased sõnamurdjast M. Schmelingust lugu ei pea, ei kahelnud neist keegi selles, et tiitli saab nüüd Young, see alati lõbus endine lennuväe leitnant. Et Young on parem poksija kui Max, seda arvasid neist peaaegu kõik.

Rootsi võitis Eesti.

Kesknädalal Sandvikenis peetud tänavune Rootsi-Eesti maavõistlus jalgpallis andis Rootsile nappi, aga kindla võidu 3:1, poolajaga 2:0.

Olgugi, et kaotasime, tuleb seda tagajärge meile väga heaks pidada, kuna rootslased meid varem palju suuremate tagajärgedega võitnud ja hiljuti soomlasi, kes meid tänavu võitnud, 8:2 peksid.

Rootslaste arvates on eestlaste mäng eriti hea olnud teisel poolajal, mis lõppes 1:1.

Varem Tallinnas peetud võistlusel VAC-Sport, pani üllatavalt tagajärge

Võistlus aga, mis peeti 3. skp. Clevelandis, lõppes palju teistsuguselt, kui seda oodata võis. Kogu võistluse kestel oli tublis ülekaalus Max Schmeling, klopides ameeriklase päris „vaese omaks“. Lõpupoole võis oodata koguni, et Y. Stribling iga hetk knock-outi ohvriks langeb, püüdes vaeu veel jalul. Viimasel neljateistkümnendal roundil, oli ameeriklane koguni nii abitu, et kohtunikul ei jäänud enam muud üle, kui võistlust katkestada ja tehnilise knock-outi, sellega ka võidu saavutajaks kuulutada Max Schmelingi.

Sellist kaotust Y. Striblingule ei teadnud isegi vist ükski M. Schmelingi poolehoidja oodata. Kuid sakslane näitas esmakordselt, et ta tõesti väärib ilmameistri tiitlit.

Kohe peale võistlust asus sakslane koduteele, et puhata vähe ja alustada jälle treeningut. Sest sel korral ei saa Max enam puhata kaua loorberitel.

Värskele ilmameistrile on esitanud juba võistlusekutsed Itaalia hiiglane Primo Carnero, kes mõõdunud suvel võitis praeguse kuulsama nööri Georg Goodfrei, hispaanlane Paolino ja ka Kanada meestest Larry Graine. Neist meestest on Max Schmeling varem, nimelt 1929. aastal võitnud Paolinit, kes aga nüüd seda kaotust tasuda tahab.

M. Schmeling ise on vastu võtnud P. Carnera väljakutse, et võita ka ameeriklaste poolehoidu. Nagu just äsja Saksamaalt kuuleme, peetakse võistlust juba 7-dal septembril Nev-Yorgis.

Sakslased ise on veendunud, et M. Schmeling võidab ka Primo.

See pole ka tõesti võimatu, kuna Itaalia hiiglane oma võimetelt pole just kõrgel tasemel, vaid kipub paiguti madalamale laskuma isegi keskpärasusest.

Aga M. Schmeling isegi jääb kaugetele maha tollest tasemest, mida mõni aasta tagasi nägime J. Dempsey, G. Tunney, T. Gibbonsi, G. Carpentieri, H. Willsi ja L. Firpo juures. Herodes.

3:1 oma paremuse Viini profide üle maksma meie ex-meister. Mängus, mis oli vähe toores, polnud küll Spordi üleolek märgatav. Sellise tagajärje aga põhjustas meie mängijate erakordne hoogsus ja rind.

Kolmandaks vastaseks Tallinnas oli viinlastele läinud aastane meistermeeskond Kalev. Vaatamata Kalevi mängule, mis kuidagi esimese klassi mõõtu välja ei kannata, kaotati ainult 3:1. Aga see väikene kaotus ei olenevad Kalevi mängust, vaid viinlaste liigagi suurest loidusest. Kalevlastest oli rahuldav ainult E. Parbo.

Lahutuskojast.

Halb päev lahutajaile.

Nii halba päeva lahutajatele, nagu mõõdunud nädalal pole meil kunagi varem olnud. Lahutuskotta oma segi läinud abielu asjade üle seletust andma oli kutsutud viis paari, kellest valdavas polve tagasi pääses ainult üks, mis meie lahutuste vähesuse rekord. Tolleks õnnelikuks paariks, kes piinavaks muutunud abieluuhelast vabanes, osutasid Ida ja Andrei Käratsid. 1926. aasta Jaanipäeval Uue-Virtsu apostliku õigeusu kiriku altari ees seistes, töötati küll üksteisele igavest armastust, mis polnud aga pikem kui natuke rohkem neljast aastast. Siis saabus lõpp ja paaril ei jäänud üle muud, kui esitada ühiselt lahutuspalve, mis nad kord kanda võetud kohustustest vabastas.

Hädas oli Jaan Lillepuu, oma naise Juuliege, nagu kaebab seda mees kohtu koridoris. Alul, kui mõlemad elasid Tallinnas, pidades ennast ülal juukselõikusega, polnud olnud küll midagi halba, vaid kõik läinud nii hästi nagu see üldse minna võib.

Mees ostis viimaks Läänemaale talu, asudes ise ühtlasi ka sinna, naine aga jäi linna endist äri ja teenistust edasi pidama.

Tollest kogu see õnnetus algaski. Naine, kes meheta tundis üksindust ja igavust, olla leidnud peagi sõbra, kes sundis unustama selle, mida töötati kunagi altari ees. Et sellistes oludes oma mees enam vähemakti huvi ei pakkunud, on loomulik. Juulie esitas lahutuspalve, milles süüdistas Jaani trüüstuses, peksmises ja teistes selistes tegudes, mis parandamatult peavad võimaldama lahutuse.

Aga enne kui jõuti lahutusele hagestus Juulie ja suri ka peagi, millepärast lahutuspalvet enam muidugi läbi ei vaadata.

Uute tunnistajate ülekuulamiseni lükkati edasi järgmistele paaride lahutusajad: Ella ja Mihkel Kull, Bronislava ja Vladimir Nielender, Pauline ja Hermann Paumann ning Marie ja Eduard Pikkal.

seni kui leem on selge ja küllalt paks ja veniv. Vesisematele marjadele keedetakse paksem siirup, kuivematele — vedelam.

Marju ei panda mitte keeva siirupi sisse, vaid jahutatakse leem enne ära. Parem on, kui jahutunud siirup kallatakse marjadele peale, mitte marjad siirupi sisse. Nii jäävad marjad terveks, ei kisu kipra ega jää nahkseks. Keedetakse väikesel tulel. Aegajalt võetakse keedise-katel tulelt ja raputatakse, et keedis saaks ühtlane. Raputamine on parem kui lusikaga segamine, sest lusikaga muljutakse marjad puruks. Vahtu tuleb keetmisel hoolikalt võtta.

Keedetakse seni, kui keedis on selge ja taldrikule tilgutatult enam laiali ei valgu. Siis pannakse keedis jahtuma, kas samas keedunõus (kuid mitte vaskkatlas) või mõnesse teise nõusse. Soolalt soojendatud purkidesse pannakse niisugused keedised, mis jahtudes täravad, näiteks karumarjad, sõstrad, õunakeedis jne. Need keedised, mis seistes ei tardu (maasikas, vabarn) täidetakse jahtunult purkidesse.

Keedised hoitakse üle talve ühtlase temperatuuriga ruumis Ruum peab olema kuiv, õhurikas, kuid — pime. Pudeli-hoidiseid on kõige parem hoida liivakastis, liiva sisse pistetuna.

Leivaõlu.

Ühe ämbri (10 liitri) leivaõlle valmistamiseks tuleb võtta 2—3 kg. leiba. Kuumas ahjus leib pruunistada. Kui leib täiesti pruun ja kuiv, siis tuleb umbes 8 liitrit külma vett katlasse panna, millesse ka pruunistatud leib pannakse. Vesi leivaga tuleb kord keema tõusta lasta. Keematusnud vesi tuleb hästi puhtakspestud anumasse läbi kahekordse marle kurnata. Tuleb hoolikalt silmaspidada, et leivatükke läbi ei läheks, mis õlle selgust rikub.

Ämbri õlle kohta võetakse 25 gr. humalaid ja pannakse paari liitri külma veega tulele keema, mida umbes 5 minutit keedetakse. Peale keetmist tuleb humalaist vesi välja pigistada ning läbi kurna anumasse valada, kuhugi veel tuleb segada 1 kg. suhkurt (kui tahetakse magusamat, võib suhkurt rohkem panna). Niikaua kui suhkur ära sulab, tuleb ümber liigutada. Siis väike kausikese sisse lisada 50 gr. pärm ja seda lahustada ja seista lasta, kuni pärm käärima hakkab. Peale selle pärm leiva-humala veele hulka valada. Õlu tuleb umbes 12 tunniks käärima jätta. Juba järgmisel päeval on õlu tarvitamiseks kõlblik. Juhusel, kui leib küllalt pruun ei ole ja kurnatud leivavesi liig valge näib, siis võib pannil suhkurt pruunistada ja leivatummi hulka valada.

Õlu tuleb puhtatesse pudelitesse valada, kõvasti kinni korkida ja jahedasse kohta asetada, kus ta paremini alal hoidub.

Kalja.

Vahva naine.

Kohtunik: „Teie olete vahva ja vapper naine, proua Mauhkam. Kui varas tungis öösel kella kolme ajal teie pimedasse trepikotta, tormasite teie ta juurde ja haarasite ta kinni.“

Tunnistaja: „Ja, see oli täpselt nii.“

Kohtunik: „Ja teie lõite tal kolm hammast välja?“

Tunnistaja: „Ma mõtlesin, et minu mees tuleb koju.“

Karlikese soov.

Isa: „Kas tahad näha oma väikest õekest, Karlikene? Kurg tõi ta õösel.“

Karlikene: „Kõige pealt tahaksin ma kurge näha.“

Marie külaline.

Proua: „Marie, teil oli öösel võõras?“

Marie: „Jah, mu vanaema külastas mind.“

Proua: „Aga teie vanaema on oma piibu siia unustanud.“

Harva.

Külaline: „Kas sa oled ka hea laps, Rommykene, või saad ka vahel peksa?“

Rommykene: „Harva, kallis tädi-kene, harilikult üksainus kord päevas!“

Haige.

Isa: „Mis teil viga on? Teil on nii hädaline nägu.“

Isa: „Ah, kui teie teaksite, kui halvast seisukorras ma olen: minu maks valutab, jalad on paistetunud, kurgus on põletik, ja ma ise ei ole ka üsna terve.“

Hajameelsus.

A: „Kuhu teie selleks suveks sõidate?“

B: „Ma ei tea seda veel. Aga teie?“

A: „Ka mina ei tea seda; noh aga ma loodan, et me vast seal kokku saame!“

Pole mänguasi.

„Tuleriist pole mänguasi.“ ütles Mart Kadriale, kui see ahjuroobiga liig ligilade kippus.

Raadio.

Tähtsamaid teateid Tallinna jaama saatkavast.

Pühapäeval, 12. juulil: 9.55. Jumalateenistus Jaani kirikust. 12.15. Põlumajand. kõne. 12.45. Põllumajand. teateid. 13.00. Lõunane kontsert. M. Prokofjev. 14.00. Lastetund. 14.30. Muusikalisi ettek. heliplaatidelt. 15.00. „Vahitorni“ Selti kõne: „Vana maailma hävitamine“. 20.00. Teateid ja gram-mofonimuusikat. 20.20. Päevauudiseid. 20.30. Kontsert. Juh. M. Prokofjev. 21.30. Vana tantsumuusikat heliplaatidelt. 21.55. Ilmateade ja ajanäitaja-öiendus Tartust. 22.00. Moodsat tantsumuusikat „Estonia“ Valgest saalist.

Esmaspäeval, 13. juulil: 15.30. Päevauudiseid. 15.45. Ajanäitaja-öiendus. kuni 16.30. gram-muusikat. 20.00. Teat. ja gram-muusikat. 20.20. Päevauudiseid. 20.30. Ins. F. Olbrei raadiovestlus. 21.00. Ilmat. ja ajan-öiendus Tartust. 21.05. Kontsert heliplaatidelt.

Teisipäeval, 14. juulil: 15.30. Päevauudiseid. 15.45. Ajan-öiendus kuni 16.30. gram-muusikat. 20.00. Teat. ja gram-muusikat. 20.20. Päevauudiseid. 20.30. Kehal. kasv. insp. Idla: „Milliseid kehalise kasvatus vorme peame võimaldama oma lastele suvel“. 21.00. Esperantokeelne nädalakroonika. 21.10. Kontsert Juh. M. Prokofjev. 21.55. Ilmat. ja ajan-öiendus Tartust. 22.00. Kontserdi järg.

Kolmapäeval, 15. juulil: 15.30. Päevauudiseid. 15.45. Ajan-öiendus kuni 16.30. gram-muusikat. 20.00. Teat. ja gram-muusikat. 20.20. Päevauudiseid. 20.30. Põllum. teateid. 20.45. Kontsert. Juh. M. Prokofjev. 21.55. Ilmat. ja ajan-öiendus Tartust. 22.00. Vana ja moodsad tantsumuusikat heliplaatidelt.

Neljapäeval, 16. juulil: 15.30. Päevauudiseid. 15.45. Ajan-öiendus knni 16.30. gram-muusikat. 19.30. Teat. ja gram-muusikat. 19.50. Päevauudiseid. 20.00. Kaitsemin puhkp. orkestri konts. ülekanne Harjumäelt. Juhatab härra Rader. 21.00. Ilmat. ja ajan-öiendus Tartust. 21.05. Kontserdi järg.

Reedel, 17. juulil: 15.30. Päevauudiseid. 15.45. Ajan-öiendus kuni 16.30. gram-muusikat. 20.00. Teat. ja gram-muusikat. 20.20. Päevauudiseid. 20.30. Dr. Hj. Mäe: Katse puhata pilvis. (Reisiveste Tirolist.) 21.00. Kontsert. heliplaatidelt. 21.55. Ilmat. ja ajan-öiendus Tartust. 22.00. Kontserdi järg.

Laupäeval, 18. juulil: 15.30. Päevauudiseid. 15.45. Ajan-öiendus kuni 16.30. gram-muusikat. 20.00. Teat. ja gram-muusikat. 20.20. Päevauudiseid. 20.30. Kontsert heliplaatidelt. 21.25. Vana tantsumuusikat. 21.55. Ilmat. ja ajan-öiendus Tartust. 22.00. Järgneva nädala saatkava. 22.05. Moodsat tantsumuusikat Estonia Valgest Saalist.

Õiguse-kaalukojast.

Abieluõnne varem.

Marie Pismennõi, naine, kellel turjal aastaid üle neljakümne, on kohutusse kaevanud oma mehe Georgi. Mees olla teda peksnud, andes rusika ja jalgadega hoope sinna, kuhu aga juhtus. Peksta saanud Marie sellepärast, et ta mehe juurest ära läinud.

Kohtunik püüab pooli lepitada, millega mees näib nõus olevatki. Aga naine ei taha leppimisest midagi kuulda, paludes meest karistada. Kümneid kordi olla nad leppinud, isegi kohtu ees, kuid hiljem olla mees teda alati ikka peksnud, hoobeldes ise: „Võin ju, kuradiga teha, mida tahan, sest mind sellepärast keegi ei karista“.

Ka Georg ise ei eita seda, et ta naist on lõõnud. Elnud nemad varem Narvas, kus naine sageli võõraste meestega pummeldanud ja vahete vahel nendega koos elanud, kuigi omal kodus kolm last. Aga nemad leppinud siiski, sest naine töötanud tagasitult alati pirsarilmi, et ta endised halvad kombed jätab.

Aga ei teinud seda. Kolinud nemad siis Narvasi ära Nõmmele, kuid siingi leidnud naine peagi uued tuttavad, kellega endist elu jatkanud. Viimati olla naine mehe ja lapsed maha jätanud ühel reedel, minnes kellegi Pauline Ritteri juurde. Kui mees pühapäeva hommikul sinna läinud, leidnud ta oma naise kahe võõra mehega pummeldamas. See vihastanud meest niivõrd, et ta naise kallale tormanud.

Et Georg Pismennõi ei valeta, selgub ka tunnistaja Pauline Ritteri seletusest. Õõseks Mariet oma juurde võttes, teinud ta sellele magamispaiaga sohvale, teine külaline Aleksander Uitsack heitnud põrandale. Öösel kui P. Ritter ärkas, oli aga Marie Pismennõi

põrandal A. Uitsacki juures. Paarike rielnud parajasti sellepärast, et A. Uitsack olla varem Mariele andnud 25 senti, hiljem aga selle jälle ära võtnud! . . . Ka seda teab P. Ritter, et Marie võõraste meestega pummeldanud.

J. gsk. rahukohtunik, kelle juures asi arutusel oli, leiab küll Georg Pismennõi naise peksmises süüdi olevat, ent pehmeid asjaolusid arvesse võttes, karistab teda ainult 10 päevase arestiga, pealegi tingimusi. Kui mees kahe aasta jooksul oma ülekäte läinud naise vastu kätt ei tõsta ega ka teisi kuritegusid korda ei saada, jääb see karistus kandmata.

Varastatud asi võeti käest.

Roman Lahebergi, kes juba varem kohtu poolt karistatud, süüdistatakse varastatud asja ostmises.

Nimelt läks mõõdunud sügisel Järve mehel turul käies kaduma puldan, mille väärtus 50 krooni. Küll otsis ja otsis Nudel, ent puldani ega selle varast ta siiski kätte ei saanud.

Alles käesoleval aastal, vähe enne Jaanipäeva nägi ta puldani turukaupmehe Roman Lahebergi käes, nii mees kui ks puldan viidi politseisse.

Kohtus suudab aga R. Laheberg tõendada, et ta mõõdunud suvel puldani ühelt tundmatult mehelt 3 krooni eest ostnud. Millegipärast püüab R. Laheberg aga kohtus seletada, et temalt ära võetud ja vägagi kahtlase hinnaga ostetud puldan pole see, mis Nudelilt varastati, olgugi, et tunnistajad selles Nudeli puldani ära tunnevad.

Kohus annab Nudelile puldani tagasi. R. Laheberg jääb aga karistamata, kuna puuduvad tõendused, et puldani ostes selle varastatud teadis olevat.

Mõndasugust.

Raskeim Eesti naine.

Vähe leidub meil naisi, kelle kehakaal ületab 6—7 puuda. Harilikult on nad ikka kergemad. Kuid mõne aasta eest elas Põltsamaal naine, kes kaalus 9 puuda. Teda peeti seni kõige raskemaks naiseks Eestis.

Kuid nüüd on selle rekordi purustanud preili L. Jürgens Narvast. Ameti poolest on ta teatrinäitleja ja mänguasjade kaupluse omanik. Ta kaalub praegu 9 puuda ja 38 n., s. o. 2 naela 10 puudast vähem.

Preilile muidugi ei meeldi sarnane hiiglaraskus, sellepärast käib ta vara hommikuti bulvaaritreppidel sportimas, lootdes sel teel omast kaalust ühe puuda vähendada.

Mees ei mäleta oma nime! . .

Neil päevil juhtus Berliinis haruldane lugu. Keegi mees ilmus politseisse, nimetades ennast Ervin von des Heydt'iks. Ta seletas, et olevat keelgi isikul rahakoti ära varastanud. Mees võeti jalamaid vahi alla ning hakati protokolli kirjutama. Kuid siin selgus, et mees ei suuda kõigi katsete peale vaatamata enam oma nime meelde tuletada.

Ta palus viimaks politseid kindlaks teha, kes ta õieti on. Politsei hakkas asja uurima ning saigi teada, et ta on kaupmees Erich T. Oma nime unustanud ta sellepärast, et naine mürdnud talle truudust ja jooksnud tema juurest ära. See mõjunud mehele sedavõrd kurnavalt, et ta kaotanud pea-aegu mõistuse. Ja hiljem ei olevat

enam kuidagi suutnud oma nime ega elukohta meelde tuletada. Ning sellepärast ta siis varastanud rahakoti ja läinud ennast politseile üles andma, et küllap politsei ikka tema nime ja elukoha kindlaks teeb.

Üliõpilased ei tohi abielluda!

Üliõpilaste ühiselumaja juhataja Dragimilovi värvate taga Leningradis on andnud välja järgmise määruse: „7. korpuses on valjusti keelatud loomadel ja üliõpilaste perekondadel elamine.“

Abielulistel üliõpilastel anti pikenud kuni maikuu alguseni. Kui maikuu üliõpilaste perekonnad loobusid korterist väljakolimast, siis pööras juhataja rahvakohtu poole nõudmisega — vabastada ruumid „kõrvalistest isikutest“ ja mitmesugusest test olevustest.“

Ilma asja peensustesse tungimata tegi kohtunik otsuse: „Väljõsta administratiivses korras“ ja kohe kirjutas ette miilitsaülemale seda kohutustust täita.

Üliõpilased pöörasid palvega ühiselumajade inspektori Issajevski poole, kuid see jättis nende palved tähelepanemata. Ja nõnda peavad perekondade üliõpilased siiski oma korterest välja kolima.

Jah, Venemaal on praegu sarnane kord: „Punaväelane elab 3 aastat naiseta, ja üliõpilane peab samuti elama. Üliõpilased ei tohi endid naistega kõita ega perekonna asjadega tegemist teha.“

Juhatusi perenaistele.

Marjakeediste valmistamisest.

Keediste valmistamisel, tuleb alati tarvitada piinlikult puhtaid keedu- ja hoiunõusid. Parimad selleks on emailleeritud või alumiiniumist keedunõud, mis vasknõudest mõnes asjas isegi vastuvõetavamad. Soovitatav on, et hoidiste keetmiseks tarvitataks keedunõudes ei keedetaks muid toite, kui ainult vett. Tarvitatud nõusid saab aga puhastada soodaveega ja peene liivaga, alumiiniumnõusid — sellekohase puhastamisvahendiga või kriidipulbriga. Keetmisei tarvitata lusikas olgu hõbe- või puulusikas. Viimast ei tohi tarvitada siis rasvaste ainete keetmiseks.

Marjad, mis lähevad keedisteks, peavad olema täiesti laimatud: kõpsed, terved, värsked ja kuiva ilmaga nopitud. Halbadest marjadest ei saa kunagi head keedist. Vihmaga korjatud marjadest tehtud keedis saab vesine ja läheb kergesti käärima.

Mahlasema marjad, mis ei tardu (maasikad, vabarnad), keedetakse ilma veeta. Kuivemad ja keedetult täravad marjad veega. Veega keetes keedetakse esmalt siirup valmis. Harilikult võetakse kaalu järele võrdsest marju ja suhkurt. Iga kilo suhkru peale võetakse 1½—2 teeklaasi vett. Suhkur pannakse külma veega tulele. Keetes võetakse vahtu ja keedetakse väikesel tulel liigutades, et põhja ei kõrbeks,

Kirjavahetus ja poleemika lugejate vahel.

Vastus Astrale.

(„Abieluleht“ nr. 19.)

Kui armastate teda tõsiselt, kuidas suudate siis temale valetada? Kas ei piina siis Teid kogu elu teadmine, et olete tema eest tõtt varjanud? Rääkige talle tõtt, ja kui ta Teid armastab tõsiselt, siis andestab ta Teile. Hülgab ta aga Teid, siis polnud see armastus, ja tänage jumalat, et end temaga ei kõitnud, sest tõsine armastus suudab andestada kõik.

„N. Nõmm“ — Regviidust.

Vastus „Reginale“ Tartust.

(„Abieluleht“ nr. 19.)

Kui mitte raha, ei meelitanud Teid abiellu, vaid kergemeelsus, miks ütlete siis „Abielulehes“ nr. 14, et abiellu kaastundmuse ja osalt ka majanduslikest põhjustest. Edasi pajatasite, et tahtsite tutvavatele näidata, et abiellute ikka ärimehed. (Nii on Ollyl õigus, et kord räägite nii, kord teisiti.)

Kuidas Teid mõista? Üheksateistkümnendaastase peaks igapäev küll nii palju arusaamist olema, et mõistaks armastust tõsiselt hinnata. Teie aga ei mõelnud armastusele, ja kahjuks ilma armastuse pole abiellu õnnelik. Arvasite, kui olete mehest tüdinud, võite teda vahetada (Vabandust!), kui mustlane hobust. Ent teadke, et abiellu pole mingi vahetamise büroo, kus vaid tullakse ja minnakse. Abiellu peab olema pühadus. Seal ei tohi mingit eksimist ega saladusi üksteise vahel olla. Ent et ta Teil seda pole, siis olete ise süüdi oma kergemeelsuses.

Ei taha siiski Teile kohtumõistjaks olla, ega seda patukoormat üksi Teile kanda jätta, kuna Teie abikaasa Teist vähe hoolis. Teda huvitas alkohol ja ja sõbrad, kuna Teie tahaplaani jäite. Siis muidugi on temagi süüdlane, et Teie abiellu õnnelik pole.

Et pääseksite sellisest seisukorrast, püüdke oma abikaasa veendumisele viia, et selline kooselu võimatu, ja laske end temast lahutada. Kui rikas ärimees, saab ta Teile ja lastele ülespidamise raha maksta. Siis võite ka uuesti abielluda tolle noormehega, keda ütlete armastavat. Kui tahate õnnelik olla, siis ei vaata Teie ta „rahakoti“ suurusse, vaid armastusele ütlete ju isegi, et õnn ei peitu

rahas. Siiski on kahtlane, kas Teie teda armastate. Vastuses mulle ütlete, et põlgate kõiki mehi, loomulikult siis ka teda? Ent uskuge, kõik mehed pole siiski sellised, nagu Teie ütlete. On ka ausaid ja hingelisi mehi olemas, keda ei huvita rikkus ega raha, vaid hea ja õilis naine.

„N. Nõmm“ — Regviidust.

Vastus „Helgale“ Pääskülalt.

(„Abieluleht“ nr. 20.)

On küll palju neid, kes vaatavad vabaabiellu halva pilguga, ent mitte kõik mehed pole sellisel arvamusel. On mehi olemas, kes peavad vabaabiellu paremaks seaduslikust. Nii ei pruugi Teil karta, et sellepärast kõigist põlatud olete. Vast leiate peagi mehe, kes saab olema Teile hea abikaasa, ja ka Teie lastele hea isa.

„N. Nõmm“ — Regviidust.

Vastus „Juhani“le.

(„Abieluleht“ nr. 21.)

Kui abiellu lapsi ei ole, siis võib ka uskuda, et vastuarmastus puudub. Nii oli see ühes kuningriigis, kus alles 9-aastase abiellu kestvuse pärast kuninganna heaks on arvanud oma mehele lapsi sünnitada. Muidugi pidi ennemini arst mõned takistused kõrvaldama, Nii et minu vastus Teie küsimusele on järgmine: „Jah see on siiski võimalik“.

Nomen nescia.

Vastus „Nõutu Hella“le.

(„Abieluleht“ nr. 21.)

Kui Teie armastust päris ehtne on, ning kui lõpusiit on abiellu, siis keegi ei hakaks Teid pilkama, kui Teie naine olles, esimesena mehele armastust avaldate. Sest nii kui Teie tundete, nii ka talitusviis on sel juhul täitsa ausad ning korrektsed.

Nomen nescia.

Vastus „Nõutu Hella“le.

(„Abieluleht“ nr. 21.)

Ei tahaks Teile kuidagi nõu anda, et loobuksite kavatsusest, keda armastate. Ega see ole alandav, kui naiterahvas mehele armastust avaldab, oma vahel sellest ümbruskonna inimesed kunagi teada ei saa. Sest kui mees arg ja veel melankoolne, siis võib tema ka teid väga armastada.

Teatame kõigile „Abielulehe“ lugejale, et lehe trükkimine on 1. juulist s. a. alates üleviidud suuremasse trükkikotta, mille tõttu on meil avanenud võimalus rohkem rõhku panna ka lehe välimusele ja aegsamale ilmumisele.

Talitus.

Agaga kui temal julgust ei ole otse teile armastust avaldada, siis võite küll avaldada. See on sobiv. Kui melankooliku ja ara usalduse võitnud olete, siis on ta truust sõber ja usstav eluseltsiline teile eluteel, sest melankoolikute hulgas leidub küllalt teadusemehi, kuid kunstnikke ei ole. Nende jaoks vaimuandeks on: meelekindlus, usinus ja korralikkus. Rõõmu ja õnnelike silmapilke on neil vähe — peaaegu mitte kunagi, sest kartus ja kahtlus hävitavad neis elurõõmu ja julguse. Melankoolik kardab kurja: ta on kinnine välisilma vastu, ja passiivne, ning ilma sõpradega. Aga kui leiab sõbra, siis on väga armastav inimene.

Melankoolne mees.

Vastus „Gratiile“.

(„Abieluleht“ nr. 21.)

Näete isegi, kui painduv olete. Esiti — kõigest hingest ajate sõrad vastu võõraste loobumiseks, nüüd aga lõpupoole meie poleemikasse Teie kirjutisest jookseb punase niidina läbi see „raske ohver“ — allumine.

Meie poleemika lõpu-punktiks seadime küsimuse: (umbes sarnast küsisin Teil vint ennemgi, millele vastus kahjuks saamata) Kas siis tõesti ilu suhtes nii vähik olete, et alles peale mitmekordseid nurumisi mehe poolt ja „selgkestegemist“ ehtsa ja surrogaadi vahel loobute võõrastele? Kui Teie värvitult tõesti 100% ilu juurde omate — laske käia — kulub märjaks ära! Küll ka Teile leidub mees, kellele meeldite, sest on tänapäeval enamik (?) mehi, kes väga „maalikunstist“ lugu peavad. Mina aga oma vastustes eitasin võõrastele just erilisel nende suhtes, kes ilma värvipuldakatagi ilusad.

Frederic Rex.

Vastus „K. T-le“.

(„Abieluleht“ nr. 21.)

Teie poolt ettepoole tüüp on teadusmöödul kas julmi, või egoistilise iseloomuga. Temale valmistab lõbu teisele hingepiina valmistada, kuigi see temale endale ka mõju avaldamata ei jäta. Egoistlikkust võib järeldada sel juhul, kui ta teistele pisteid annab, ise seal juures morni, õnnetu näo teeb ja parajal juhul annab mõista, et ikkagi tema see kannataja pool on ja väiteid toob, „kui tema ise kannatab“. Sellise ülalpidamisega tahab ta teiste tähelepanu endale pöörda, kuidagi end ka oma moodi „väljapaistvaks“ teha oma armastatu, või teiste silmis. Lõpuks — ta võib — olla on ka rikutud iseloomuga, halva kasvatusena, või on saatus temale mingi vingerpussi mänginud, mis teatud mõõdul inimese iseloomule mõju avaldamata ei jäta. Missugune neist väidetest õigem, vana hästi tunda selle isiku iseloomu ja minevikku. Kui minu väited (peale viimase) on õiged siis võib taltsutada teda tema enda relvadega — hästi pihta anda ja nõuda tema „ülesleitud meetodi“ tarvitamisest loobumist. Kui aga see ülalpidamine tingitud minu viimastest väidetest, kui see isik palju pettumusi läbielanud, temaga halba nalja tehtud, siis ehk saab headuse ja õnnusega seda Belsebuli temast välja ajada.

Frederic Rex.

Kirjavahetused.

Lilly Kukkes: Hindmõistatuse lahendamajad saavad ikka ühe preemia, kas kuulutamise võimaluse või lehe,

või raamatu, aga mitte kõik korraga nagu Teie arvate. Teil on üks kuulutamise võimalus, kasutage, millal soovite.

Paljudele: Palume kuulutuste peale saatetavatele kirjadele alati märgusõna kirjutada. Talitus saab alaliselt kirju, millel märgusõna puudub. Avamisel selgub, et on tahetud kuulutusele vastata. Talitus ei tea sarnaseid märgusõnata kirju kellelegi edasi anda, ja nad hävitatakse ära.

Eevi S.: Palume saata prooviks. Kui kolm, tarvitame. Saadame prii lehe.

Mitmele kirjasaatjale: Palju kirjavahetust ja hindmõistatuse lahendust jäi seekord ruumi puudusel välja. Ilmuvad edaspidi. Palume kirjasaatjaid kokkuvõttelikumalt kirjutada.

Seisajäänud kirjad.

„Neiu üle 30“ — 2, „Naiskaaslane“ — 2, „Meie sõprus“ — 3, „Mööduvad keskpäevad“ — 3, „Ootan sind“ — 5, „Noor lesk“ — 8, „Pole kedagi“ — 3, „Väärtusetu elu“ — 2, „Naiskaaslane“ — 2, „Lõbus ajaviide“ — 3, „Kaks korralikku vanapoissi“ — 6, „Eluseltsiline“ — 1, „Meeri ja Leeni“ — 2, „Keskealine proua“ — 1, „Irene“ — 1, „Igav on olla“ — 1, „Els“ — 1, „Nr. 15689“ — 1, „Arno Vahter“ — 1, „Lätlane“ — 1, „Priidu“ — 1, „Ets salajane“ — 1, „Hea abinõu“ — 1, „Nõuandja“ — 1, „Tormine süda“ — 2, „Sõber suine“ — 1, „Pr. Roosa ja pr. Viivi“ — 1, „Üksik rändur“ — 1, „Trööstija sõber“ — 1, „Tõsine sõber“ — 1, „Elust pettunud“ — 4, „Inge“ — 1 kiri.

Vastutav toimetaja ja väljaandja A. Jürisson.

„Abielulehe“ tellimine 1931 aasta teise poole peale on avatud.

Kõik tellige ja lugege „Abielulehte“, sest ta pakub palju huvitavat ja kasulikku lugemismaterjali! Uuendage omi tellimisi aegsasti, et lehe saatmisel vahet ei tuleks! Tellida on kõige lihtsam Vabariigi postiasutuste kaudu, sest kõik postiasutused võtavad „Abielulehe“ tellimisi vastu. „Abieluleht“ maksab 1. juulist kuni aasta lõpuni 2 kr. 25 senti, 3 kuu peale 1 kr. 25 s. ja 1 kuu peale 45 s. postiga koju saates.

Talitus.

Valmistatakse kõige moodsamas väljatöötuses odavate hindadega kiirelt ja hästi

J. & A. PAALMANNI TRÜKIKOJAS

Tallinnas, Väike Karja 12. Telef. 8-86

Linda R.!

Sain Teie kirja liig hilja. Tulge pühapäeval Piritalle. Ootan Teid endises kohas.

Artur.

Õnnetu mees.

kes läbi elanud hingelise katastroofi, soovib tutvuda õiglase ja ausa preili või prouaga. Kirjad slt. „Õnnetu abiellu“.

20-aastane blond neiu, vaene, aga heasüdamline, otsib omale

head sõpra

Kirjutada slt. „Hea sõber“.

Noor neiu,

keskkooli 3 kl. haridusega, väga raskes seisukorras, otsib kohta kaupluses. Kirjutada slt. „Kohatu“.

Roland!

Tule esmaspäeval kell 7 õht. endisele kohale. Olen jälle maalt tagasi jõudnud.

EVY.

Maaneiu,

25 a. v. soovib tutvust meesterahvaga töölisingkonnast. Kirjutada slt.

„Tutvus“.

PROUD,

kes laenaks noormehele äriettevõtteks 1.000 krooni? Kirj. slt.

„Noor ärimees“

Tõsine, lihtne vanapoiss, soovib leida omale

tutvust

samasuguste neidude hulgast. Kirjad slt. „Mees“.

Üksik härra

soovib leida ajaviiteks tuttavat preili hulgast kellel igav. Kirjad slt. „Tutvus“.

Lesk meesterahvas

soovib leida omale eluseltsilist 25—30 a. neidude hulgast. Kirjad slt. „Lesk 40“.

TEIE

KIHLAKAARDID
LAULATUSKAARDID
LAULATUSLEHED
PULMAKUTSED
NIMEKAARDID

Treili,

kes kirjutas Regviitu andes aadressi „Kuresaare Pass nr. 69“, palun uus aadress anda. Sellega tuli kiri tagasi. Kiri slt. „H. K.“.

Majand. kindl. noorep. mees kod. soovib ajaviiteks

tutvuda

ühe elava iseloom. naisisikuga, kellel rohkelt vaba aega ehk suvepuhk. viibib. Kirj. slt. „Kooskõla“.

Lihtne, korralik üle 30 aasta neiu, soovib

Meeldiv poisu

otsib endale tõsist sõpra, preilide seast, kellel on omal väike ettevõtte või varandus. Kirjad palun slt. „Tõsine mõte“ all.

Härra Ets Salajane!

kes käskis kirja anda Kalevi tn. poodi, Teile on kiri slt. Minge järele!

„HALLOO!“

Siin lõbusahingeline noormees, kellel nii põrsaselt igav. Preilid, kellel kaastundmust. kirjutage aadressil Regviidu, Harry Saavo.

Elust pettunud naine

tunneb end hingeliselt üksikuna ja koduta. Mehed, kas ei tunne teie minu saatusele kaasa? Kirjutage mulle mustade mõtete eemale peletamiseks. Kirjad slt. „Elust pettunud“.

Eiutormidest vintsutatud

proua soovib tutvuda

meessoost isikutega. Joodikuid ja juhustetsijaid mitte tülitada. Soovivat rikkamad härrad. Kirj. slt. „Koduta“ all.

Kunst-foto ateljee A. TEPPOR

Tallinn, Viru t. 3. Telef. 13-24.

Grupiülesvõtted:

Riigi- ja linnateenijatele, õpilastele kõikidest koolidest, kaitseväelastele ja kaitsepolitistele.

Eraldi saal suurtele gruppidele kuni 300 inimesele.

Erilisesvõtted

Artistidele — balleti, plastika, draama kabaree ja tsirkuse aladelt.

Eiruum riitumiseks ja grimeerimiseks.

Orkestrite ülesvõtted kahe klaveri kasutamiseks.

Üksikvõtted: visiit, postkaart, kabinet, buuduar maisterikkas tehnikas.

Soovikorral välisvõtted igal ajal.

Passi ja tunnistuse ülesvõtted.

Avatud: äripäevil kl. 9—5, pühap. kl. 10—4.

Meedium

ütleb täpselt kogu mineviku ja tuleviku, ütleb sinu vendade ja õdede nimed. Kes ei usu, tehku katset. S. Karja 2—6.

Surematu lesk.

kellel soov veel kord elada, soovib tutvuda korraliku härraga, kes ei joo. Kirjad slt. „Tormine elu“.

Preili, kellel puudub sõber,

ihaldab seda leida. Kirjutage ainult ausad ja mitteilirtijad härrad. Slit. „Puudub sõber“.